

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

Komentovaný překlad vybraných publicistických textů

Antonín Vondrák

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra germanistiky a slavistiky

Studijní program Cizí jazyky pro komerční praxi

Specializace programu Cizí jazyky pro komerční praxi – němčina

Bakalářská práce

Komentovaný překlad vybraných publicistických textů

Antonín Vondrák

Vedoucí práce:

Mgr. Andrea Königsmarková. Ph.D.

Katedra germanistiky a slavistiky

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2023

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2023

Děkuji především Mgr. Andree Königsmarkové, PhD. za odborné vedení mé bakalářské práce, Ing. Zdeňku Vávrovi, PhD. a PhDr. Alici Tihelkové, PhD. za jejich cenné rady a připomínky.

Obsah

1	ÚVOD	1
2	TEORETICKÁ ČÁST	2
2.1	PŘEKLADATELSKÉ KOMPETENCE.....	2
2.2	FÁZE PŘEKLADATELOVY PRÁCE.....	2
2.3	TRANSLÁT	2
2.4	PŘEKLADATELSKÉ POSTUPY.....	3
2.5	KOHERENCE A KOHEZE.....	4
2.6	PŘEKLADATELSKÝ PROCES JAKO FORMA UMĚNÍ.....	5
2.7	PUBLICISTICKÝ STYL	5
3	PRAKTICKÁ ČÁST	7
3.1	NÁVRH PŘEKLADU PUBLICISTICKÝCH TEXTŮ	7
3.1.1	Text č. 1	7
3.1.2	Text č. 2	10
3.1.3	Text č. 3	12
3.1.4	Text č. 4	13
3.1.5	Text č. 5	14
3.2	KOMENTÁŘ PŘEKLADU	21
3.2.1	MAKROSTRUKTURA PŘEKLÁDANÝCH TEXTŮ.....	21
3.2.2	MIKROSTRUKTURA PŘEKLÁDANÝCH TEXTŮ	22
4	ZÁVĚR	34
5	RESUMÉ	35
6	RESŮMEE	36
7	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ	37
8	PŘÍLOHY	39

1 ÚVOD

Cílem této bakalářské práce je vytvořit návrhy překladu pěti německých publicistických textů s tematikou fotbalu a následný komentář obsahující překladatelské problémy a postupy, které byly během procesu použity. Všechny zahrnuté články v této bakalářské práci pochází ze sportovní rubriky německého zpravodaje *WELT.de*. Jedná se o texty *Ganz Deutschland ist Weltmeister*, *Im Gespräch riet Präsident Macron dem Superstar zum Verbleib*, *Jetzt geht die Weltmeisterschaft richtig los*, *Messi krönt Karriere in fantastischem Finale* a *Diese vier Spieler gewannen die Einzelauszeichnungen*.

Předložená práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část se zaměřuje především na překladatelské kompetence a fáze překladatelovy práce. Definován je mimo jiného i translát čili výsledek překladatelovy práce. Zmíněny jsou překladatelské postupy, které se využívají k řešení určitých překladatelských problémů a také pojmy koherence a koheze, které jsou nezbytnou součástí překladatelského procesu. V neposlední řadě je z důvodu charakteru překládaných textů zahrnuto stručné pojednání o publicistickém stylu. Ke zpracování teoretické části této práce byla využita řada děl odborné literatury od autorů Zbyňka Fišera *Překlad jako kreativní proces*, Dagmar Knittlové *K teorii i praxi překladu*, Jiřího Levého *Umění překladu*, Zlaty Kufnerové *Čtení o překládání* a Geoga Mounina *Teoretické problémy překladu*.

Praktická část obsahuje samotné návrhy překladu daných textů a jejich komentář, který se dělí na makrostrukturu neboli obecnou charakteristiku použitých textů a mikrostrukturu, ve které jsou popsány jednotlivé vybrané překladatelské problémy a postupy, pomocí nichž byly řešeny. U každého příkladu je přesně popsán a odůvodněn postup autora. Překlady těchto publicistických textů jsou určeny především fotbalovým fanouškům, ale také široké veřejnosti.

Počátek zpracování práce spočíval v překladu vybraných článků, během kterého autor využíval různé překladatelské postupy. Již během překladatelského procesu zaznamenával autor nejvýraznější překladatelské problémy, které následně zařadil do komentáře a rozčlenil je podle postupů, pomocí kterých byly řešeny.

Autor zvolil toto téma bakalářské práce za účelem zlepšení svých překladatelských dovedností, zejména používání překladatelských postupů. Svou roli sehrála také osobní záliba v tématice textů.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 PŘEKLADATELSKÉ KOMPETENCE

Během překladatelského procesu dochází k převodu výchozího jazyka do cílového. Kromě znalosti cizího jazyka je tedy nutností dostatečně ovládat řeč cílovou, v nejčastějším případě mateřštinu. *Bilingvismus*, schopnost ovládat dva jazyky, však není při překladatelském procesu jediným faktorem, který je potřeba. Podle Fišera (2009) jsou základními aspekty jazyková a analyticko-interpretáční kompetence, za nejdůležitější však považuje schopnost překladatele tvořit text. „*Překladatel je schopen porozumět sémantickému sdělení výchozího textu tak, aby jej mohl bez sémantických chyb a nedostatků tlumočit jako funkčně adekvátní sdělení v textu cílovém.*“ (Fišer, 2009, s. 30)

2.2 FÁZE PŘEKLADATELOVY PRÁCE

Podobně se o překladatelských kompetencích vyjadřuje Levý (1998), který hovoří o třech fázích překladatelské práce:

a) pochopení předlohy

Translát nemůže být proveden správně, pokud není dostatečně porozuměno původní textové předloze, je proto důležité, aby byl překladatel schopným čtenářem.

b) interpretace předlohy

Levý (1998) zastává názor, že překlad, který je pouze jazykově správně proveden není dostatečný, jelikož nejednou nastává situace, kdy nedochází k úplné významové shodě výchozího textu a překladu. Schopnost správně interpretovat text je důležitá především při překladu literárním, v jehož textech bývá skutečný význam mnohdy skrytý.

c) přestylování předlohy

Zatímco autor výchozího textu stylizuje skutečnost, úkolem překladatele je přestylování předlohy. Levý (1998) uvádí, že v této fázi překladatelské práce je důležité především nadání stylistické. Překladatel by měl být schopen výsledný translát co nejvíce obsahově přiblížit původní předloze. Zároveň je však zapotřebí vytvořit takový text, který zní v cílovém jazyce přirozeně. Právě díky onomu stylistickému nadání je překladatel schopen překonat překážku, kterou představuje nesouměřitelnost obou jazykových materiálů.

2.3 TRANSLÁT

Fišer (2009) označuje translát jako výsledný produkt překladatelského procesu. Zdůrazněna je především důležitost formulace zakázky, ve které má být uvedeno, pro koho

přesně je překlad určen a k jakému účelu je výchozí text překládán. Za druhý důležitý článek považuje autor překladatele samotného, který je díky svým tvůrčím schopnostem původcem translátu.

Translát se oproti výchozímu textu odlišuje především jazykovou růzností – oba texty jsou napsány v jiném jazyce, avšak jedním z nejdůležitějších aspektů překladu je, že nese stejný význam jako originál. Fišer (2009) ovšem klade důraz na skutečnost, že z translatologického hlediska se nejedná o shodu informací, nýbrž o stejnou sumu informací, která je obsažena jak ve výsledném translátu, tak ve výchozím textu. Stále tedy může dojít k tomu, že příjemce cílového textu si dané informace vyloží jiným způsobem než čtenář textu výchozího. Tuto problematiku rozebírá také Mounin (1999), který popisuje, že stejná skutečnost je vnímána v různých jazycích jiným způsobem. Lze tedy konstatovat, že svou roli v této problematice hrají kulturní rozdíly. Podle Fišera (2009) by měl překladatel disponovat znalostí o odlišnostech výchozí a přijímající kultury, tyto znalosti jsou označovány jako kulturní kompetence.

Přestože se překladatel snaží obsahově co nejvíce přiblížit originálu, translát a výchozí text jsou kromě jazykového ztvárnění odlišné i v této rovině, důležité je, aby tato odlišnost byla co nejméně zřetelná (Hrbáček, 1994).

Při tvorbě translátu může nastat situace, kdy se ve výchozím textu objeví chybné či neúplné informace. V tomto případě se očekává, že překladatel dané chyby opraví nebo doplní. (Fišer, 2009) K doplnění mimojazykových informací, které buď nelze přesně přeložit nebo jsou pro čtenáře cílového textu neznámé, například jedná-li se o termín zcela nepoužívaný v kultuře příjemce translátu, se využívají poznámky pod čarou, komentáře, vysvětlivky a připsané aktualizace textu.

2.4 PŘEKLADATELSKÉ POSTUPY

Při tvorbě translátu naráží překladatel na určité překladatelské problémy, ke kterým dochází především kvůli nedostatku přímého ekvivalentu v cílovém jazyce. K řešení těchto problémů se využívají různé překladatelské postupy či metody. Knittlová (2000) uvádí sedm tradičních překladatelských postupů, prvně definovaných kanadskými autory Vinayem a Darbelnetem:

- a) **transkripce** – přepis používaný především kvůli fonologické adaptaci na cizí jazyk
- b) **kalk** – doslovný překlad
- c) **substitute** – nahrazení jazykového prvku výchozího textu v cílovém
- d) **transpozice** – gramatické změny, které jsou důsledkem odlišného systému jazyka
- e) **modulace** – změna hlediska

f) ekvivalence – použití jiných stylistických a strukturních prostředků než v originálu

g) adaptace – forma substituce, nahrazení přísloví nepřímým ekvivalentem

Autorka dále zmiňuje devět překladatelských postupů, ke kterým dospěl americký teoretik Joseph L. Malone:

a) rovnost – použití přímého ekvivalentu

b) substitute – nahrazení idiomů, ustálených spojení

c) divergence – výraz originálu má v cílovém jazyce dva či více přímých ekvivalentů

d) konvergence – výraz originálu má v cílovém jazyce pouze jeden přímý ekvivalent

e) amplifikace – rozšíření cílového textu oproti originálu, přidání různých informací

f) redukce – vynechání informací z výchozího textu

g) difúze – použití slovního spojení v cílovém textu místo složeniny z textu výchozího

h) kondenzace – použití složeniny místo slovního spojení z textu výchozího

i) reordering – změna slovosledu v cílovém textu

2.5 KOHERENCE A KOHEZE

Úkolem překladatele není pouze co nejpřesněji přeložit originál, nýbrž vytvořit translát, který se obsahem a kvalitou co nejvíce přibližuje textu výchozímu. Aby byl translát pro čtenáře kvalitní, musí být dostatečně koherentní a kohezí.

Koherence je termín označující soudržnost či souvislost. Koherentní je tedy text, který dává obsahově smysl. Knittlová (2000) koherenci definuje jako „*sít vztahů, které organizují a vytvářejí text.*“ (Knittlová, 2000, s. 99) Autorka také hovoří o pojmu *implikatura*, který s koherencí úzce souvisí. Tento termín označuje skutečnost, kdy příjemce z komunikátu pochopí více, než co je v něm skutečně řečeno. Z toho vyplývá, že *koherence* je důležitá i pro *jazykovou ekonomii*, tedy schopnost vyjádřit určitou skutečnost za použití co nejméně slov.

Koheze, která by se dala označit jako návaznost textu, je důležitým aspektem, jelikož přispívá ke srozumitelnosti textu. Jedná se o „*sít lexikálních, gramatických a jiných vztahů, které uvádějí jednotlivé části textu ve vztah.*“ (Knittlová, 2000, s. 101) K vytvoření koheze jsou používány tzv. *konektory*, v nejčastějším případě spojky. Jde o formální signály vyjadřující vztahy mezi jednotlivými větami a odstavci. (Knittlová, 2000) Podle Fišera (2009) jsou výpovědi v textu dále navazovány kontaktními prostředky a metajazykovými odkazy.

Používání *konektorů* se liší na základě jazyka. Pro některé jazyky jsou typická složitá podřadná souvětí, pro jiné jednoduché, krátké větné konstrukce. Vztahy jazykových prostředků v textu může vyjadřovat také interpunkce, její role se proto považuje za důležitou. Knittlová (2000) uvádí, že výběr daných *konektorů* se řídí také podle funkčního stylu a žánru textu.

V některých případech jsou myšlenky přesně propojovány, v jiných jsou informace věcně jmenovány za sebou. Nicméně stále však záleží na tom, komu je text určen. Autorka uvádí, že ačkoliv by měl být výsledný překlad co nejpřesnější, překladatel musí myslet na dva další aspekty – záměr autora originálu a přirozenost vyjádření v cílovém textu. Mezi těmito faktory je třeba hledat rovnováhu.

Součástí lexikální koheze textu je mimo jiného vyhýbání se opakování stejného výrazu v nezměněné formě. Podle Knittlové (2000) záleží v tomto ohledu na jazyce, jelikož například v angličtině, řečtině či arabštině není opakování stejného pojmu považováno za velkou stylistickou chybu. Nicméně v českém jazyce je tato skutečnost ze stylistického hlediska považována za poněkud nevhodnou. Aby překladatel předešel této těžkopádnosti, je zapotřebí, aby disponoval širokou slovní zásobou, a byl tak schopen používat různá synonyma a parafráze. Knittlová (2000) nicméně uvádí, že pokud je opakování stejného výrazu záměrem autora původního textu, měl by tento záměr být respektován a zohledněn při překladatelském procesu. To samé platí pro funkční styl a žánr textu, bude-li například překládán určitý návod, je naprosto v pořádku opakovat stejné výrazy.

2.6 PŘEKLADATELSKÝ PROCES JAKO FORMA UMĚNÍ

Fišer (2009) uvádí, že aby byl výsledkem překladu úspěšný komunikát, je třeba zapojit rozmanité tvůrčí, mentální, literární, komunikační a psychosociální postupy, čímž se z překladu stává proces kreativní. Z toho důvodu se mnohdy diskutuje o tom, zda lze překladatelský proces označit za formu umění. Podle Kufnerové (2009) v produktech překladu nalezneme celou kvalitativní škálu od umění až po naprosté neumětelství. Názor na to, zda se překlad považuje za formu umění či ne, se také vyvíjel v průběhu času, především překlady umělecké literatury byly považovány za žánr literárně estetický, lingvistický přístup se objevuje až ve druhé polovině 20. století (Knittlová, 2000). V dnešní době je na překladatelský proces nahlíženo spíše z praktického hlediska, stále však záleží na druhu překladu.

2.7 PUBLICISTICKÝ STYL

Knittlová (2000) označuje publicistický styl za relativně nový, neboť vznikl teprve v polovině 20. století ze stylu vědeckého. K tomuto osamostatnění došlo, neboť bylo třeba místo objektivních informací, podat přesvědčivé informace subjektivní.

Tento funkční styl je uplatňován prostřednictvím novin, časopisů, ale také rozhlasu a televize. Knittlová (2000) uvádí, že se jedná o poměrně různorodý styl, který se neustále mění

a vyvíjí společně s hromadnými sdělovacími prostředky, proto je složité definovat hranice mezi jednotlivými žánry.

Zajímavostí je také skutečnost, že publicistický styl má mnoho společných charakteristických rysů se stylem vědeckým, administrativním i uměleckým. Společným rysem publicistického a vědeckého stylu jsou logická struktura, rozvinutý systém konektorů a dělení na jednotlivé odstavce, zatímco s uměleckým stylem má společné používání emocionálně zabarvených prvků a dalších stylistických prostředků (Galperin, 1971).

3 PRAKTICKÁ ČÁST

3.1 NÁVRH PŘEKladu PUBLICISTICKÝCH TEXTŮ

3.1.1 Text č. 1

„Celé Německo je mistrem světa“

Zveřejněno 14.07.2014 | Doba čtení: 5 minut

Autoři: L. Wallrodt, L. Gartenschläger, J. Wolff, F. Haupt

Tým Joachima Löwa dosáhl historického úspěchu, Německo je prvním evropským týmem, který získal titul v Jižní Americe. Trenér spolkové země navíc kouká optimisticky i do budoucna.

Oba týmy mlely z posledního. Bojovaly spolu až do prodloužení, poté se několika dobrými kličkami na levé straně předvedl André Schürrle. Obešel dva protihráče a hladce přihrál střídajícímu Mariovi Götzemu, který zpracoval míč hrudí a levou nohou skvěle zakončil. Byl to gól večera, gól na 1:0 pro Němce ve finále mistrovství světa proti Argentině, gól, který pro ně znamenal čtvrtý titul světových šampionů.

Po letech 1954, 1974 a 1990 putovala nejvýznamnější trofej světového fotbalu opět do Německa, což někteří protagonisté nedokázali zcela ocenit. „Je to neuvěřitelné,“ řekl obvykle sebevědomý brankář Manuel Neuer. „Museli jsme se vypořádat s některými nezdary, hodně hráčů se zranilo.“ Poté zmínil dvojčata Benderovy, která byla již před světovým šampionátem mimo hru a pronesl výrok večera: „I oni jsou mistry, celé Německo je mistrem světa.“

Nedělní titul v Riu de Janeiru byl dvakrát tak cenný díky tomu, že měl i historickou hodnotu. Německo se stalo prvním evropským týmem, který získal titul v Jižní Americe. „To, čeho jsme dnes opět dosáhli během 120 minut, je neuvěřitelné,“ řekl kapitán Phillip Lahm. „Na tom, zda máme nejlepší individuality nezáleží. Jsme nejlepším týmem.“

Německo ve finále bez Khediry

K tomuto závěru však vedla dlouhá cesta. Stejně jako mnoho předchozích mistrovství světa bylo i finále světového šampionátu v Brazílii vším, jen ne atraktivním zápasem. Ani jeden ze soupeřů nechtěl udělat chybu, a tak se na zrekonstruovaném slavném stadionu Maracana v Riu de Janeiru odehrálo velmi náročné finále, na kterém mělo nejspíš podíl i obsazení týmů. Z německého národního týmu musel krátce před výkopem odstoupit Sami Khedira, který si poranil lýtko, a za Argentine se do základní jedenáctky kvůli podobnému zranění nedostal Angel Di Maria.

Za Khediru nastoupil Christoph Kramer a Di Mariu nahradil v týmu Enzo Perez. Nějakou dobu trvalo, než se v zápasu začalo dít něco opravdu vzrušujícího. Po půlhodině hry se radoval Argentinec Gonzalo Higuaín, ale útočník SSC Neapol byl při vstřelení gólu v jasném ofsajdu. Předtím po chybě Toniho Kroose netrefil branku. Druhou stranu málem dostal do vedení Benedikt Höwedes, ale jeho razantní hlavička skončila tyčkou. Smůla pro hráče Schalke, smůla pro Německo, smůla pro Löwa, který musel už po 32 minutách poslat na hřiště Andrého Schürleho místo smolného Kramera, kterému po poranění hlavy hrozil otřes mozku.

Srážka Neuera s Higuaínem

Po tomto střídání boj pokračoval. Lionel Messi, který do té doby vypadal poměrně poblehle, se dostal k šanci a těsně minul. To však bylo na dlouho vše. Fanoušci taktiky si možná přišli na své, ale milovníci útočných akcí si museli počkat. Málem se jim to vyplatilo, když se Toni Kroos dostal ke střele z hranice pokutového území. To, co se hráči Bayernu Mnichov povedlo v semifinále proti Brazílii, když vstřelil třetí branku, se mu však tentokrát nepodařilo, a jeho pokus tak skončil vedle branky. Jediným vzrušením ve druhém poločase byl výlet Manuela Neuera na hranici pokutového území, kde se prudce srazil s Higuaínem. Stav tedy zůstal 0:0 i po základní hrací době.

Kdo udělá první zásadní chybu? Nikdo. Německo i nadále dominovalo v držení míče, ale stále se nedostávalo do žádných převratných akcí. Ve druhé půli prodloužení naopak přibývalo více faulů. Agüero zranil Schweinsteigera, který musel být s krvácející ránou pod okem ošetřen. Vrátil se do hry, což bylo to poslední, co se stalo před následující závěrečnou akcí Schürleho a Götzeho.

Osobní satisfakce Joachima Löwa

Pro reprezentačního trenéra Joachima Löwa je zisk čtvrtého titulu pro Němce také osobní satisfakcí. Po porážce 1:2 v semifinále Mistrovství Evropy před dvěma lety, za kterou nesl velkou zodpovědnost, se musel prosadit proti velkému odporu, v Německu mnozí spěchali s jeho odvoláním. V onen nedělní večer Löw dokázal, že se všichni mýlili. Dokázal, že není tak tvrdohlavý, jak o něm psal magazín „Der Spiegel“ a další, změnil taktiku i personál a nakonec uspěl.

To, že by po tomto triumfu skončil, je nemyslitelné. Jeho smlouva s Německým fotbalovým svazem bude ještě dva roky platná. „Budu si muset znovu promluvit s prezidentem, možná mě vyhodí,“ žertoval Löw před finále. S takovým přístupem Wolfganga Niersbacha však již pravděpodobně nebude muset počítat.

„Na světové špičce i příští roky“

Zejména po triumfu v Riu nemá Löw žádný důvod k radikální změně, během cesty k Mistrovství Evropy 2016 ve Francii a k dalšímu finále Mistrovství světa v Rusku v roce 2018. „Určitě máme hráče, kteří jsou momentálně za zenitem,“ řekl Löw před největším zápasem své kariéry, „ale máme v týmu i spoustu mladších hráčů.“ Základ je špičkový: „Věřím, že již máme potenciál dostat se na světovou špičku i v příštích letech. S tímto týmem nebo možná s jinými hráči, co přijdou.“

Kariéru ukončí nejspíš jen Miroslav Klose

Pouze 36letý rekordman světového šampionátu Miroslav Klose před druhým finále Mistrovství světa v kariéře a vystoupením na ikonickém stadionu Maracna naznačil, že po více než 13 letech ukončí kariéru v národním týmu. „Užívám si každý okamžik, kdy mohu být na hřišti,“ řekl veterán týmu před svým 137. mezinárodním utkáním, které se konalo na jeho sedmém velkém turnaji. O své budoucnosti se rozhodne „spontánně“, oznámil Klose a po závěrečném hvizdu se rozplakal: „Bohužel, ještě můžu, to musím zdůraznit!“ Toto zhodnocení platí i pro jeho trenéra.

3.1.2 Text č. 2

Prezident Macron poradil hvězdnému útočníkovi, aby zůstal

Zveřejněno: 4.6.2022 | Doba čtení: 2 minuty

Hvězdný Kylian Mbappé překvapivě prodloužil smlouvu s Paris Saint-Germain. Svou roli v tom pravděpodobně sehrál i francouzský prezident Emmanuel Macron, který se snažil Mbappého přesvědčit, aby v klubu zůstal.

Zda francouzský prezident Emmanuel Macron skutečně sehrál rozhodující roli v setrvání fotbalové hvězdy Kyliana Mbappého v Paris Saint-Germain, zůstává tajemstvím. Při nejmenším však nelze tvrdit, že se na tom nepodílel. „Ano, mluvil jsem s Kylianem Mbappém, poradil jsem mu, aby zůstal ve Francii. Neformálně a přátelsky řečeno, úlohou prezidenta je bránit svou zemi,“ řekl Macron v rozhovoru, který poskytl několika regionálním deníkům, včetně Le Parisien-Aujourd'hui en France. „Ale mohu vás ujistit, že do žádných přestupů nezasahuji.“

Macron však vůbec nefandí klubu z hlavního města, nýbrž Olympique Marseille. „Když jde o sport, jsem jako každý občan, chci vidět pěkný zápas a podpořit tým, v tomto případě Olympique Marseille,“ řekl 44letý prezident.

Mbappého francouzské kořeny byly jedním z důvodů k prodloužení smlouvy s PSG. „Jsem Francouz a zůstanu ve Francii,“ řekl 23letý fotbalista. Již dříve potvrdil, že se s Macronem radil o své budoucnosti a jeho „dobré rady“ ocenil.

300 milionů za uzavření smlouvy

Mbappé prodloužil s Pařížany smlouvu do 30. června 2025, ačkoliv to dlouho vypadalo, že přestoupí do Realu Madrid. Podle španělských médií dostal prý mistr světa až 300 milionů eur. V dalších médiích se hovoří o částkách 130 a 200 milionů eur. Výše plateb vyvolala ze strany Španělska ostrou kritiku. Šéf španělské ligy Javier Tebas se na Twitteru rozčílil, že tento způsob nákladného prodloužení kontraktu je „urážkou“ fotbalu.

Navíc kolují fámy o tom, že prodloužení smlouvy dává Mbappému možnost rozhodovat o přestupech a složení kádru týmu. Ten popřel zprávu deníku „Mundo Deportivo“, podle kterého útočník již sestavil seznam hráčů, kteří mají být vyhozeni, včetně hvězdného Neymara a trenéra Mauricia Pochettina, a označil ji za falešnou.

V současné době je Mbappé na turnaji s francouzským národním týmem. V prvním zápase Ligy národů prohrála Francie s Dánskem 1:2 (0:0), přestože zpočátku vedla. Mbappé

byl o poločase vystřídán kvůli bolesti kolena. Zatím není jasné, zda bude moci nastoupit v zápasech proti Chorvatsku, které se budou hrát 6. a 13. června, a Rakousku, 10. června.

3.1.3 Text č. 3

Mistrovství světa se nyní skutečně rozjíždí

Zveřejněno: 5.12.2022 | Doba čtení: 2 minuty

Brazílie se díky magickému výkonu dostala do čtvrtfinále. Kylian Mbappé vstřelil dva góly snů a Francii poslal do nejlepší osmičky turnaje, do které se dostala i Argentina a Anglie. Průměrné týmy jako Německo jsou už dlouho doma. Čtvrtfinálové zápasy slibují skvělý fotbal.

Jména, která se objeví ve čtvrtfinálových bitvách nemohou být známější. Lionel Messi, Neymar, Kylian Mbappé, Harry Kane, Luka Modrič a mnoho dalších. Čtvrtfinále Mistrovství světa bude setkáním hvězd světového fotbalu, na kterém bude německý národní tým po ostudném vyřazení ze základní skupiny chybět.

Dosud bylo rozhodnuto o třech čtvrtfinálových zápasech. Jsou to zápasy, které rozbuší srdce fotbalových fanoušků. Brazílie se v pátek v 16:00 utká s Chorvatskem, ve 20:00 hraje Nizozemsko proti Argentině a v sobotu ve 20:00 nás čeká utkání Anglie s Francií. Všechna zmiňovaná utkání budou vysílána v přímém přenosu WELT.

Pokud bude trend vítězství favoritů pokračovat i v posledních dvou osmifinálových utkáních, bude kvarteto velkolepých střetnutí dokonalé. Španělsko se v úterý v 16:00 utká s Marokem a Portugalsko o čtyři hodiny později vyzve Švýcarsko. Je proto pravděpodobné, že se ve čtvrtfinále střetne Španělsko s Portugalskem.

„Tohle pro nás může být největší zkouška“

Trenér Anglie Gareth Southgate se na velký zápas proti Francii těší. „Tohle pro nás může být největší zkouška. Jsou mistry světa a mají neuvěřitelně talentované hráče. Je to fantastická výzva,“ řekl Southgate. V osmifinále zaujala svým výkonem zejména Brazílie. Tým v čele s Neymarem předváděl v průběhu zápasu magický výkon a Jižní Koreu drtil. Jejich věční jihoameričtí rivalové se v průběhu Mistrovství světa také zlepšovali. Semifinále mezi Messiho Argentinou a Brazílií je možné.

Chorvaté však nejsou toho názoru. Před čtvrtfinále proti největšímu favoritovi turnaje – Brazílii je trenér Zlatko Dalič sebevědomý: „Máme dostatečnou úroveň, abychom se opět dostali daleko,“ řekl kouč. „Tento světový šampionát pro nás zdaleka ještě neskončil.“

3.1.4 Text č. 4

Messi završil svou kariéru ve fantastickém finále

Zveřejněno: 18.12.2022 | Doba čtení: 2 minuty

Argentina je mistrem světa. Tým v dramatickém finále proti Francii zvítězil po penaltovém rozstřelu. Pro Lionela Messiho, který opět vynikal a dal tři góly, je to vrchol jeho jedinečné kariéry.

Mistrovství světa vyhráli Argentinci. Tým v čele s hvězdným Lionelem Messim vyhrál v dramatickém finále nad Francií po penaltovém rozstřelu 7:5 (3:3, 2:2) a slaví třetí titul ve své historii. Pro Messiho, který vysněný titul získal ve svém posledním zápase na Mistrovství světa, je to největší úspěch.

„Neskutečně jsme trpěli. Díky Bohu jsme to zvládli. Bylo to neuvěřitelné finále. Vlastně nemám slov. Děkuji své rodině za podporu,“ řekl argentinský brankář Emiliano Martinez. Gólman v rozstřelu zneškodnil penaltu Kingsleyho Comana, čímž nasměroval svůj tým k vítězství. Všichni Argentinci své penaltové pokusy bezpečně proměnili, a protože neuspěl ani Aurelien Tchouameni, mohli slavit svůj třetí titul mistrů světa v historii. Poděkovat za to mohli především Messimu, který ve 23. minutě poslal Argentinu do vedení penaltou. Před přestávkou zvýšil náskok Angel di Maria, který se trefil ve 36. minutě. V první půli hru zcela ovládla Argentina. O poločase tak Francouzům, kteří za prvních 45 minut ani jednou nevystřelili na branku, svědčila dvougólová ztráta.

Francouzi nebyli dlouho nebezpeční ani ve druhém poločase. Argentina chytře bránila a spoléhala na protiútoky. Deset minut před koncem však Kylian Mbappé zápas otočil. Hvězdný hráč proměnil v 80. minutě penaltu na 1:2 a o minutu později vyrovnal ránou z první. Útočník tak zápas otočil během 95 sekund a dvojitým zásahem poslal oba týmy do prodloužení.

V něm vstřelil gól na 3:2 Messi, ale krátce před koncem se opět z penalty prosadil Mbappé. Zápas došel do penaltového rozstřelu, který dopadl lépe pro Argentinu.

3.1.5 Text č. 5

Individuální ocenění získali tito čtyři hráči

Zveřejněno: 18.12.2022 | Doba čtení: 12 minut

Fotbalové Mistrovství světa 2022 končí dramatem. Lionel Messi a Argentina se v penaltovém rozstřelu proti Francii stávají mistry světa. Hvězdný útočník navíc získal ještě další ocenění – stejně jako tři další finalisté.

Hvězdný Lionel Messi byl možná trochu překvapen, když byl zvolen za nejlepšího hráče Mistrovství světa. Od roku 1982, kdy bylo toto ocenění založeno, je Messi jediným hráčem, který ho získal dvakrát. Nejlepším hráčem turnaje byl zvolen již po finálové porážce s Německem v roce 2014 v Brazílii. Podle Technical Study Group Fifa se na druhém místě umístil Francouz Kylian Mbappé a třetí příčku obsadil Luka Modrič z chorvatského výběru.

Nejlepším brankářem turnaje byl vyhlášen Messiho spoluhráč Emiliano Martinez, který ve finále během penaltového rozstřelu proti Francii chytil kop hráče Bayernu Mnichov Kingsleyho Comana. I díky tomu Argentina nakonec v penaltách zvítězila 4:2. Ocenění pro nejlepšího mladého hráče získal rovněž hráč argentinského národního týmu – 21letý Enzo Hernandez.

Francouzský hvězdný útočník Mbappé, který svůj tým zachránil a třemi góly ho poslal do prodloužení a penaltového rozstřelu, se musel utěšovat oceněním pro nejlepšího střelce turnaje. Kanonýr dal během mistrovství 8 gólů. Cenu Fair-Play získala Anglie.

20:00: Messi v katarském oblečení přebírá trofej Mistrovství světa

Někde v hloučku plačících hráčů leží na trávníku jásající Lionel Messi. Argentina se stala mistrem světa poprvé od roku 1986, celkově je to pro Albiceleste třetí triumf. Hvězdný Messi završuje svou jedinečnou kariéru tím největším titulem ve světovém fotbale.

Poté přišla Messiho velká chvíle. Kanonýr se během slavnostního vyhlášení nejlepšího hráče krátce zastavil u své trofeje, poháru Mistrovství světa, dvakrát ho políbil a pokračoval. O chvíli později mohl zlatý pohár konečně držet nad hlavou. Před zraky svých spoluhráčů a za ohňostroje kolem stadionu Lusail zvedl pětatřicetiletý hráč šestikilovou trofej k noční obloze v Dauhá. Předtím si prezident FIFA Gianni Infantino a katarský emír Tamim bin Hamad Al Thani oblékli tmavý plášť se zlatými prvky, který měli na sobě i ostatní katarští zástupci.

Bylo to fascinující a dramatické finále, v němž Argentina zcela dominovala a vedla 2:0, než ji šokoval Mbappé. Góly v prodloužení, které vstřelili Messi a Mbappé rozhodly o tom, že

Argentinci nedali najevo své nervy a všechny čtyři penalty proměnili. Naopak pro Francii se Coman a Tchouameni stali tragickými postavami, protože své pokusy neproměnili.

2:4 Argentina – Montiel skóruje, Argentina se stává mistrem světa

2:3 Argentina – Kolo Muani snižuje za Francii

1:3 Argentina – Paredes přelstil Llorise skvělým postavením

1:2 Argentina – Tschouameniho střela šla doleva od branky, Argentina má titul na dosah

1:2 Argentina – Dybala skóruje drze doprostřed

1:1 – Comanovu špatně umístěnou střelu Martinez chytá, Argentina má výhodu

1:1 – Messi nachytal Llorise naznačením na druhou stranu a lehce proměňuje

1:0 Francie – Mbappé otevírá skóre a v tomto finále skóruje již počtvrté

Penaltový rozstřel začíná

Ve třetí minutě nastaveného času předvádí Martinez famózní zákrok, natažením nohy likviduje střelu Kola Muaniho. Na druhé straně hlavičkuje mimo branku Lautaro Martinez. Finálové drama tak po proměněné penaltě Mbappého pokračuje do penaltového rozstřelu za stavu 3:3. Finále za posledních 30 minut naplnilo očekávání, jedná se o souboj dvou hvězd. Lionel Messi skóroval dvakrát, Mbappé se trefil třikrát. Včetně gólu z finále v roce 2018 má Mbappé na kontě čtyři finálové góly na Mistrovství světa, to se doposud nikomu jinému nepovedlo.

118. minuta: 3:3 – Mbappé vrátil pokutovým kopem Francii do hry

Mbappé po rohovém kopu střílí z dálky a trefuje Montiela do ruky. Marciniak potřetí v zápase správně nařizuje pokutový kop. Mbappé opět bere zodpovědnost na sebe a v klidu se trefuje do levého rohu. Jedná se o jeho osmý gól na turnaji, naposledy jich tolik vstřelil Brazilec Ronaldo v roce 2002.

109. minuta: 3:2 – Argentina díky Messimu opět vede

Argentinci opět kombinují a dvěma rychlými přihrávkami se dostávají do pokutového území Francie. Martinezovu střelu Lloris vyráží, ale následnou dorážku dostává Messi do branky. Koundé odkopává míč až poté, co přechází přes brankovou čáru. Chvilí není jasné, zda nebyl Martinez v ofsajdu. Poté se však potvrdí, že Argentina vede 3:2 díky Messiho sedmému gólu na turnaji.

105. minuta: Argentinci jsou opět nebezpeční

Argentinci jsou z ničeho nic opět nebezpeční. Messi uvolňuje Lautara Martineze, který přišel do hry po střídání, jeho střelu však blokuje Upamecano. Montielovu střelu z dálky tečuje Varane hlavou na rohový kop. O chvíli později se před Llorisem znovu objevuje Lautaro Martinez a díky dalšímu důraznému bloku Upamecana se míč dostává také pouze vedle branky. První poločas prodloužení je u konce.

101. minuta: Francie je agresivnější

Neudělat chybu, to je hlavní heslo tohoto prodloužení. Argentina se vzpamatovala, ale Francie je nyní zcela ve hře a je pohyblivějším týmem. Gólových šancí momentálně moc není.

94. minuta: Argentina s dobrou bilancí v prodloužení

Argentina hrála na Mistrovství světa dohromady desetkrát prodloužení, z toho osmkrát byla úspěšná. To se týká i penaltových rozstřelů, výjimkou jsou zápasy z let 2006 a 2014 proti Německu. Své poslední prodloužení na Mistrovství světa hrála Francie naposledy v roce 2006 ve finále proti Itálii, kdy prohrála na penalty.

91. minuta: Molina brání Mbappého v prodloužení

Stejně jako ve čtvrtfinále proti Nizozemsku se Argentině nedaří udržet vedení 2:0. Tehdy zvítězila po penaltovém rozstřelu. Scaloni reaguje na pozdní nezdár a střídá Nahuela Molinu, místo něj přichází do hry Gonzalo Montiel. Na začátku prodloužení se tedy na levé straně hřiště z pohledu Francie objevuje nový soupeř pro řádícího Mbappého.

Zápas jde do prodloužení

Těsně před koncem zápasu mají k vítězství blízko jak Argentina, tak Francie. Martinez však chytá Rabiotovu střelu a Messiho ránu z dálky odvrací Lloris nad branku. O chvíli později posílá Szymon Marciniak hvizdem píšťalky zápas do prodloužení.

Argentina měla 80 minut zápas pod kontrolou, ale dobrá individuální akce Kola Muaniho z Frankfurtu a následná penalta vrátily Francouze zpět do hry. Mbappého rychlý dvojitý zásah udělal divy a Argentinci rázem zaváhali. Stejně jako ve finále Mistrovství světa 2014 se musí Messi o svůj titul mistra světa strachovat v prodloužení. Výsledek onoho zápasu je dobře známý: „Dej ho! Dej ho! Dá ho! Mario Götzeeeee!"

90. minuta: Argentina je v šoku

Od prodloužení dělí oba týmy osm minut nastaveného času. Po comebacku se zdá, že pravděpodobnější je šťastný gól Francouzů než pozdní gól Argentinského výběru.

Jihoameričané jsou v šoku a hrají hluboko na vlastní polovině.

82. minuta: 2:2 – Mbappé vyrovnává

Francie otáčí vývoj utkání během pouhých dvou minut. Mbappé dostal od Thurama přihrávku a skvělým technickým kopem velké náročnosti dostal míč do rohu ke vzdálenější tyči. Neskutečný obrat!

80. minuta: 2:1 – Mbappé skóruje z penalty

Kolo Muani překvapuje Otamendiho svou rychlostí a míří do pokutového území. Argentinci nezbyvá nic jiného než faulovat, a tak sudí nařizuje další penaltu. Martinez se k Mbappého střele dostal, ale gól nedokázal odvrátit. Skóre je 2:1, a Francie tak prohrává už jen o jeden gól.

71. minuta: Po dlouhé době střela od Francouze

Trvalo to dlouho, ale Francie opravdu vystřelila směrem na argentinskou branku. Mbappého pokus ze šestnácti metrů však Emiliana Martineze neprověřuje a míč letí několik metrů nad břevno. Deschamps proto reaguje a do hry místo Antoina Griezmána a Thea Hernandezze nasazuje Kingsleyho Comana a Eduarda Camavingu.

64. minuta: Di Maria musí střídat

Pracovní den Angela Di Marii je u konce, při střídání se zvedá celá argentinská lavička. Lionel Scaloni může sám sebe pochválit za to, že se rozhodl křídelníka, kterého francouzská obrana dokázala jen stěží zastavit, do hry nasadit. Do hry přichází Marcos Acuna, který posílí argentinskou obranu. Nezdá se, že by to bylo nutné, Francouzi hrají ze záhadného důvodu špatně a stále nemají žádnou střelu na branku.

57. minuta: Žádné polevení v dohledu

Francie momentálně vede v držení míče a tráví více času na soupeřovo polovině, ale k žádným nebezpečným akcím nedochází, je tomu přesně naopak. Prvním Argentincem, který ve druhém poločase střílí je Rodrigo de Paul. Jeho střela z první však končí v Llorisových rukavicích. Nezdá se, že by tým Lionela Messiho polevoval.

46. minuta: Co jiného může Francie vymyslet?

Opět se hraje. Didier Deschamps upustil od dalších změn v kádru. Pokud chce francouzská jedenáctka obhájit titul, musí se výrazně zlepšit. Po prvním poločase nemá argentinský trenér Scaloni ke změnám důvod.

Přestávka mezi poločasy: Messi na své cestě k dokonalosti

První žlutou kartu v zápase dostává Argentinec Enzo Fernandez a utkání míří do přestávky. Osobní cesta k dokonalosti kariéry Lionela Messiho se nemohla vyvíjet lépe. Argentina je zatím při chuti a v tomto překvapivě jednostranném finále dominuje. V prvním poločase vynikly především Messi a Di Maria, kteří vstřelili gól.

Francie na branku protivníka nevystřelila zatím ani jednou. Otázkou zůstává, kde je Kylian Mbappé. Jako by hvězdný útočník francouzskému výběru chyběl, doposud byl poměrně nenápadný. Do druhého poločasu ho doprovází noví hráči. Deschamps před výměnou stran nasadil do hry místo Girouda a Dembeleho Kola Muaniho a Thurama.

41. minuta: Giroud a Dembele potresáni střídáním

Didier Deschamps reaguje na špatný výkon svého týmu a před koncem prvního poločasu provádí dvě změny. Oliviera Girouda a Ousmaneho Dembeleho, kteří zavinili penaltu, nahrazují Marcus Thuram a Randal Kolo Muani, dva hráči z Bundesligy, kteří by měli útok Francie oživit.

36. minuta: Argentina vede 2:0

Argentinci předvádí ukázkový útok, a tak vedou 2:0. Míč se po vyhraném souboji Moliny dostává přes Alvarezze k Mac Allisterovi, který přihrává Di Mariovi. Svůj dosavadní dobrý výkon nakonec Di Maria završuje gólem. Po vstřelené brance neudrží slzy.

31. minuta: Zasloužené vedení

Plán nechat Di Mariu nastupovat na levé straně zatím funguje Lionelu Scalonimu perfektně. Čtyřiatřicetiletý hráč, který kvůli zranění vynechal finále proti Německu v roce 2014, přináší do hry dynamiku a podílí se na většině útočných akcí Argentiny. Francouzi se do herního tempa naopak zatím nedostali a doposud nevystřelili na branku ani jednou. Vedení Argentinců je proto zasloužené a Francie musí rychle najít cestu.

23. minuta: Argentina vede 1:0

Di Maria na levé straně lehce obchází Ousmana Dembeleho a míří do pokutového území. Profesionální hráč týmu FC Barcelona fauluje, a dává tak Argentincům dárek. Marciniak

okamžitě nařizuje pokutový kop. Zatímco brankář Lloris míří doleva, Messi bezpečně proměňuje do pravého dolního rohu.

Jedná se o Messiho šestý gól na turnaji, přičemž z pokutového kopu skóroval počtvrté. Tím se dostává do čela střelců turnaje a je o krok blíže svému snu vyhrát Mistrovství světa.

18. minuta: Di Maria má první velkou šanci

Rodrigo de Paul získává míč na pravé straně hřiště od Thea Hernandeza a po souhře s Messim jej přenáší do středu hřiště. Angel Di Maria je v záloze, ale nemůže se dostat k přímé střele na branku. Argentinci se přibližují. Francouzi však na tomto Mistrovství světa nejednou dokázali, že k úspěchu nepotřebují mnoho nebezpečných situací.

11. minuta: Argentina v plné síle

Argentina se ihned vydává do útoku. Přestože velká šance stále chybí, Jihoameričané mají v úvodní fázi dvě střely z dálky. Brankář Hugo Lloris je zasažen střelou ze středu hřiště od Cristiana Romera.

Lloris se na Mistrovství světa představuje již po dvacáté, je nyní brankářem s nejvyšším počtem startů na tomto turnaji. Předstihl tak rekord Manuela Neuera.

5. minuta: Série Bayernu pokračuje

Dayot Upamecano se včas zotavil z nachlazení a dostává se tak do základní jedenáctky, čímž pokračuje v působivé sérii. Ve všech jedenácti finálových utkáních Mistrovství světa hrál od roku 1982 alespoň jeden hráč klubu FC Bayern Mnichov. Další mnichovští profesionálové Benjamin Pavard a Kingsley Coman jsou zpočátku zápasu na lavičce.

1. minuta: Finále začíná!

Světelná a ohnivá show na stadionu Lusail skončila, nadrozměrná trofej Mistrovství světa, která zdobila hřiště při všech zápasech před výkopem, byla uklizena. Začíná čtyřiašedesáté a poslední utkání na tomto Mistrovství světa. Polský rozhodčí Szymon Marciniak zahájil finále mezi Messiho Argentinou a Mbappého Francií.

15:50: Nejlepší sestava Francie a překvapení ve složení Argentiny

Lionel Scaloni ve finále Mistrovství světa nasazuje překvapivou sestavu. Argentinský trenér spoléhá proti obhájčům titulu z Francie na Angela Di Mariu. Ve vyřazovací fázi je křídelník v základní jedenáctce poprvé. Ve skupinové fázi nastoupil ve všech třech zápasech. V semifinále proti Chorvatsku se Scaloni dokonce rozhodl hvězdu Juventusu nenasadit vůbec. V

základní jedenáctce ho nahradil Leandro Paredes. Jedná se o jedinou změnu na straně Argentiny oproti semifinále.

Francie může povolát svou nejlepší jedenáctku navzdory tomu, že v týmu nedávno řádila viróza. Do základní jedenáctky trenéra Didiera Deschampse se vrací Dayot Upamecano a Adrien Rabiot, kteří v semifinále chyběli kvůli nachlazení. Ibrahima Konate a Youssouf Fofana musí zůstat na lavičce.

Sestavy:

- **Francie:** Lloris – Koundé, Varane, Upamecano, T. Hernández – Tchouaméni, Rabiot – O. Dembélé, Griezmann, Mbappé – Giroud
- **Argentina:** E. Martinez – Molina, Romero, Otamendi, Tagliafico – De Paul, E. Fernandez – Di Maria, Mac Allister – Messi , Alvarez

3.2 KOMENTÁŘ PŘEKLADU

3.2.1 MAKROSTRUKTURA PŘEKLÁDANÝCH TEXTŮ

Výchozí texty jsou texty publicistické s tematikou fotbalu. Jsou určeny především fanouškům a divákům tohoto sportu, ale i široké veřejnosti. V textech se používá spisovný jazyk, objevují se však i metafory a citace. Struktura je logická, články se skládají z jednotlivých nadpisů, podnadpisů a odstavců. Kompozice je chronologická. Všechny použité články v této práci jsou z německého zpravodaje *WELT.de*. Kromě samotného textu obsahují původní články také fotografie.

První text *Ganz Deutschland ist Weltmeister* se zabývá finálovým zápasem Mistrovství světa ve fotbale z roku 2014 v Brazílii mezi Německem a Argentinou. Zajímavostí je samotný název tohoto článku, jelikož se jedná o citaci německého brankáře Manuela Neuera. Autory tohoto článku jsou L. Wallrodt, Lars Gartenschläger, Julien Wolff a Florian Haupt, kteří pracují jako sportovní redaktoři. Hlavním tématem článku je samotné utkání, jehož vývoj je popisován. Vedlejším tématem je budoucnost reprezentantů a trenéra německého výběru Joachima Löwa.

Druhý text s názvem *Im Gespräch riet Präsident Macron dem Superstar zum Verbleib* se oproti ostatním článkům obsahově poměrně liší. Zatímco další použité texty se zabývají především konkrétními fotbalovými zápasy, hlavním tématem tohoto článku je vliv francouzského prezidenta Emanuela Macrona na prodloužení smlouvy fotbalového útočníka Kyliana Mbappého s francouzským klubem Paris Saint – Germain.

Další článek, který byl zahrnut do této bakalářské práce, nese titul *Jetzt geht die Weltmeisterschaft richtig los*. Článek shrnuje odehrané zápasy fotbalového Mistrovství světa 2022 v Kataru a také hovoří o následujících utkáních.

Čtvrtý článek *Messi krönt Karriere in fantastischem Finale* pojednává o finálovém utkání Mistrovství světa ve fotbale 2022, text se však zaměřuje především na individualitu Lionela Messiho a fakt, že tento triumf byl největším úspěchem v jeho kariéře. Z toho důvodu není děj utkání popisován příliš detailně a větší důraz je kladen na argentinského reprezentanta. Dalo by se tedy říci, že hlavním tématem tohoto textu je úspěch a kariéra Lionela Messiho a vedlejším průběh utkání mezi Argentinou a Francií.

Stejně jako čtvrtý článek se poslední použitý text *Diese vier Spieler gewannen die Einzelauszeichnungen* zabývá již zmíněným finálovým zápasem. V tomto případě je však hlavním tématem chronologicky popisovaný vývoj utkání. Jelikož byl článek v době, kdy zápas probíhal, průběžně aktualizován a určité pasáže jsou napsány v přítomném času, jedná se z části o reportáž. Přestože během překladu již nešlo o aktuální události, přítomný čas byl v těchto

pasážích zachován, aby byl cílový text co nejpodobnější textu výchozímu a také obsahoval znaky reportáže.

3.2.2 MIKROSTRUKTURA PŘEKLÁDANÝCH TEXTŮ

Účelem publicistického textu je předání určitých informací, z toho důvodu je důležité překládat tak, aby význam těchto informací zůstal zachován. Často se však využívají různé překladatelské postupy, jelikož některé původní výrazy či věty by v cílovém jazyce nezněly přirozeně nebo by dokonce nedávaly smysl.

3.2.2.1 UŽITÉ PŘEKLADATELSKÉ POSTUPY

V následující části této práce jsou rozebírány konkrétní překladatelské problémy, které se během procesu překladu daných publicistických textů objevily a použité překladatelské postupy. Ty byly již vysvětleny v kapitole 2.4 této bakalářské práce.

Jednotlivé problémy jsou děleny do podkapitol, které nesou název překladatelské metody, která zde byla využita. Nutné je však zmínit, že při překladu dochází poměrně často hned k několika operacím najednou. Jednotlivé problémy byly do podkapitol zařazeny podle toho, který využitý postup je nejzřetelnější, často se však nejedná o jediný postup, který byl použit.

a. MODULACE

K modulaci čili změně hlediska dochází během překladatelského procesu především za účelem přirozeného znění ve výsledném translátu. Výchozí a cílový jazyk nemají vždy stejná gramatická pravidla, a tak je nutné určité překladatelské problémy modulovat.

über 120 Minuten* → *během 120 minut

Přestože by se výraz *über* dal do češtiny přeložit jako *po*, je pro českého čtenáře varianta *během* přirozenější, jelikož se v kontextu hovoří o tom, jakého úspěchu hráči dosáhli během zápasu, který trval 120 minut.

Fußballtempel Maracana* → *slavný stadion Maracana

Při překladu slovního spojení *Fußballtempel Maracana* byly použity hned dvě překladatelské metody – modulace a redukce. Zde se totiž jedná o metaforu, která zdůrazňuje skutečnost, že Maracana je jedním z nejslavnějších fotbalových stadionů na světě. Výraz *Fußballtempel* by se dal do češtiny přeložit jako *fotbalový chrám*, což by se dalo považovat za metaforu, která se však v českém jazyce příliš nepoužívá. Proto je lepší opsat tento výraz jako *slavný fotbalový stadion*. Význam je zachován a pro českého čtenáře je toto provedení

neutrálnější a přirozenější. Výraz *fotbalový* je z konečného překladu vypuštěn, protože zde není příliš potřeba, z kontextu je zřejmé, že se jedná o fotbalový stadion.

„Das ist der größte Test, der uns erwarten kann“ → „Tohle pro nás může být největší zkouškou“

Varianta *Toto je největší zkouška, jaká nás může čekat* zní v češtině poměrně krkolomně. Na druhou stranu překlad *Tohle je největší zkouška, jaká nás čeká*, je příliš přímočarý, v tomto případě totiž nejde o jistotu, ale pouze o domněnku, což je potřeba dát najevo i ve výsledném překladu.

„sie haben Tiefe, sie haben Talent, sie haben herausragende Spieler“ → „mají neuvěřitelně talentované hráče“

V tomto případě jde o velmi složitý překlad, protože se jedná výrok, který pronesl trenér anglické fotbalové reprezentace *Gareth Southgate*. Tento výrok byl tedy přeložen z angličtiny do němčiny již ve výchozím německém textu. Překladatel má tedy dvě možnosti. Zaprvé, co nejpřesněji přeložit německou citaci, která se však po rešerši ukázala jako poněkud nepřesná a je ve skutečnosti spíše jakousi parafrází. Druhou možností je dohledat úplně originální anglický výrok a pracovat tak s dalším cizím jazykem. Osobně jsem se přiklonil k druhé variantě, takže anglický originál byl dohledán a co nejpřesněji přeložen do češtiny. Z toho důvodu se výsledný český překlad trochu liší od německé varianty, ale přesto je bližší původnímu výroku, než byl výchozí německý text. Podle mého názoru je přesnost překladu původního výroku v tomto případě důležitější než přesnost překladu německého provedení.

Mir fehlen eigentlich die Worte* → *Nemám slov

Nemám slov je slovní spojení, které se používá spíše v hovorové češtině, vzhledem k tomu, že zde se jedná o citaci, to však nevhodné není. Naopak doslovný překlad, kdy by německá věta *Mir fehlen eigentlich die Worte* byla přeložena jako *Vlastně mi chybí slova* nezní v českém jazyce přirozeně.

Paredes zu platziert für Lloris* → *Paredes přelstil Llorise skvělým postavením

V tomto případě není možné překládat doslovně, v českém jazyce by varianta *Paredes příliš dobře postavený pro Llorise* zněla zcela nepřirozeně. Je proto lepší, aby překladatel použil modulaci a s překladem si trochu pohrál. Výsledek zachovává stejnou informaci a zní přirozeně, což je hlavní při překladu publicistického textu.

b. TRANSPOZICE

Během transpozice dochází ke změně slovního druhu, podobně jako modulace je tento překladatelský postup využíván především proto, aby zněl výsledný text pro čtenáře přirozeně. Například čeština je oproti němčině více verbálním jazykem, během překládání se proto poměrně často podstatná a přídavná jména z výchozího textu mění na slovesa v textu cílovém.

zum Verbleib → *aby zůstal*

Zde se jedná o ukázkový příklad transpozice, kdy se z podstatného jména *Verbleib* stalo sloveso v *zůstat*. V českém publicistickém textu by byla pravděpodobněji použita právě varianta se slovesem. Pokud by v cílovém textu byla zvolena doslovná verze *k setrvání*, nebylo by na výsledném překladu však nic špatně, jelikož záleží také na preferencích.

dem Superstar → *hvězdnému útočníkovi*

Supertstar je převzatým slovem z angličtiny a používá se ve stejné formě i v češtině, jeho použití v nadpisu by však nebylo úplně ideální volbou. Český výraz *superstar* je totiž rodu ženského a kvůli tomu by se musela upravit velká část nadpisu. Varianta *Prezident Macron poradil superstar, aby zůstala*, by působila zvláště především proto, že článek pojednává o muži – Kylianu Mbappém. Za účelem zachování původního významu nadpisu a zároveň vytvoření přirozeného znění v českém jazyce, byly použity překladatelské metody transpozice a amplifikace. Ze slova *superstar* či *superhvězda* se stalo přídavné jméno *hvězdný*, následně přibýlo podstatné jméno *útočník*, které ve výchozím textu není.

Kroate Luka Modrič → *Luka Modrič z chorvatského výběru*

Aby byl cílový text pro čtenáře atraktivnější, rozhodl se autor toto německé slovní spojení opsat a doslovný překlad *Chorvat Luka Modrič* lehce pozměnit, z podstatného jména *Chorvat* se pomocí transpozice stalo přídavné jméno *chorvatský* a následně byla použita i amplifikace, během které přibyl výraz *výběr*.

c. SUBSTITUCE

Knittlová (2000) uvádí, že podle kanadských autorů Vinaye a Darbelneta se během substituce jedná o nahrazení určitého výrazu jiným ekvivalentem v cílovém jazyce (např. podstatného jména zájmenem). Dále však zmiňuje i názor, se kterým přišel Američan Joseph L. Malone, podle kterého jsou nahrazovány především celé fráze a slovní spojení. Tento překladatelský postup je využíván v případě, že nastane situace, kdy neexistuje vhodný ekvivalent v cílovém jazyce. Zásadní roli zde hrají také kulturní rozdíly, jelikož například idiomy se v různých jazycích liší, a tak musí být během překladu nahrazovány.

Dreistelliger Millionenbetrag → 300 milionů

Doslovný překlad *třímístná milionová částka* by mohl být pro čtenáře složitý na pochopení, bylo by nejasné, o jakou částku se přesně jedná. Konkrétní částka *300 milionů* nahradila v překladu německé slovní spojení *dreistelliger Millionenbetrag*.

Da hat aber Kroatien etwas dagegen. → Chorvaté však nejsou toho názoru.

V případě této německé věty je třeba myslet na to, jakým způsobem by působil doslovný překlad na čtenáře. Varianta *Proti tomu mají něco Chorvaté*, by vytvářela dojem určitého konfliktu, o což se zde nejedná. Výsledný překlad musí být co nejpřesnější, ale nesmí být zavádějící.

krönt → završil

Německé sloveso *krönen* lze do českého jazyka samozřejmě přeložit jako *korunovat*. V tomto případě je však důležitý kontext, Mistrovství světa v roce 2022 bylo pro Lionela Messiho podle jeho vlastních slov posledním v kariéře, zisk tohoto titulu pro něj znamenal dokonalé završení jeho působení coby hráče v historii tohoto turnaje. Nebylo by však nemožné použít výraz *korunovat* i v tomto kontextu, jelikož trofej ze světového fotbalového šampionátu je považována za vůbec nejcennější v tomto sportu, nicméně tato metafora se v češtině tak často nepoužívá, a proto byla zvolena neutrálnější varianta.

überragen → vynikat

V případě, že by se německé sloveso *überragen* překládalo do češtiny izolovaně bez kontextu, bylo by nejpřesnější zvolit český výraz *vyčínvat*. Toto sloveso se ale používá spíše ve spojitosti s věcmi neživými, které fyzicky vyčínají nebo v případě, že se hovoří o člověku, který se chová či působí výstředně a nezapadá do společnosti, což působí spíše negativně. Z hlediska týmových i individuálních úspěchů a stylu hry je Lionel Messi zcela unikátním fotbalistou, který je považován za jednoho z nejlepších hráčů všech dob. Výraz *vyčínvat* byl tedy nahrazen variantou *vynikat*, která má pozitivnější význam a často se používá ve spojitosti s dovednostmi.

ein Keeper → gólman

Ačkoliv česká varianta *brankář* by byla naprosto v pořádku, rozhodl se autor použít synonymum *gólman*. Tento výraz byl použit, aby se dvakrát za sebou neopakoval v textu onen výraz *brankář*. Jak již bylo zmíněno v kapitole 2.5, úkolem překladatele není pouze co nejpřesněji překládat, ale také myslet na kohezi, a zajistit tak kromě koherence čili logického obsahu i souvislost textu, do čehož spadá i schopnost používat synonyma, a zabránit tak příliš častému opakování stejných výrazů.

***in einer Traube* → v hloučku**

Německý výraz *die Traube* lze přeložit jako *hrozen*. Kromě známějšího významu čili květenství, lze použít *hrozen* jako označení pro skupinu lidí, stejně jako je tomu v případě německého *die Traube*. Vzhledem k tomu, že se výraz *hrozen* pro označení skupiny lidí v češtině používá jen zřídka, rozhodl se autor pro alternativní řešení – *hlouček*. V české publicistice by tato varianta působila lépe, přesto, že výraz *hrozen* by byl přesnější.

***verkürzen* → snížit**

Nejpřesnější izolovaný překlad německého slovesa *verkürzen* by bylo sloveso *zkrátit*. Nicméně překladatel se musí řídit především obsahem textu, český výraz *zkrátit* se nepoužívá ve spojitosti se skóre ve sportu, prohrávající skóre nezkracuje, nýbrž snižuje. Použito bylo tedy sloveso *snížit*.

***aufblühenden* → řádícího**

Německé přídavné jméno *aufblühend* se dá do češtiny přeložit jako *vzkvétající*. Tento český výraz se používá pro označení postupného úspěchu, často se však jedná o postup spíše dlouhodobý. Mbappé je mladý fotbalista, již ve svých 24 letech jeden z nejúspěšnějších na světě. Lze tedy tvrdit, že on i jeho kariéra vzkvétají. Autor originálního německého textu chtěl nicméně nejspíš zdůraznit fakt, že Mbappé hrál famózně právě během tohoto konkrétního zápasu, proto bylo místo výrazu *vzkvétající* použito *řádící*.

***in den Armen von Lloris* → v Llorisových rukavicích**

V češtině se slovní spojení *v náruči* v případě, kdy fotbalový brankář míč chytí a udrží příliš nepoužívá, běžnější je varianta *v rukavicích*.

***Der Ball rollt wieder* → Opět se hraje**

Substituce byla použita ze stejného důvodu u německé věty *Der Ball rollt wieder*, kdy se autor přiklonil k překladu *Opět se hraje*, jelikož varianta *Míč se opět kutálí* se v češtině ve spojitosti s fotbalem téměř nepoužívá.

***Aufregung um Neuer und Higuain* → Srážka Neuera s Higuainem**

V tomto případě by doslovný překlad podnadpisu *Rozrušení kolem Neuera a Higuaina* v cílovém textu působil zvláště z toho důvodu, že příslovce *kolem* se v českém jazyce v této spojitosti nepoužívá. Německé *um* zde funguje spíše jako český výraz *kvůli*. Informace o srážce dvou hráčů je však důležitější než informace o tom, že kvůli této kolizi došlo k rozrušení. Proto je vhodné termín *rozrušení* nahradit, a podnadpis tak zneutralizovat. Finální překlad přesně vystihuje obsah odstavce a zároveň neprozradí příliš, což je funkce nadpisů a podnadpisů.

d. AMPLIFIKACE

Překladatel využívá přidávání určitých výrazů především za účelem specifikace kontextu a informací. K nezbytnému použití amplifikace dochází především například, jednali se o neznámou záležitost v kultuře příjemce cílového textu. Tento překladatelský postup by však neměl být nadužíván, jelikož by se cílový text následně příliš lišil od originálu.

der Titel → *vysněný titul*

Přidáním přídavného jména *vysněný* je čtenář lépe uveden do kontextu. Trofej z Mistrovství světa byla podle vlastních slov Lionela Messiho jeho největším snem, což se autor rozhodl pomocí amplifikace zdůraznit.

Die Namen könnten nicht klangvoller sein → *Jména, která se objeví ve čtvrtfinálových nemohou být známější*

Přestože je z kontextu zřejmé, že se stále mluví o čtvrtfinálových utkáních, je v cílovém textu vhodná informace znovu zopakovat za účelem upřesnění, o jaká jména, osobnosti, se jedná.

Versuche → *penaltové pokusy*

Německé slovo *Versuche* v češtině samozřejmě znamená *pokusy*, do cílového překladu však bylo navíc za účelem specifikace přidáno přídavné jméno *penaltové*.

Für Lionel Messi hätte es auf dem Weg zu seiner persönlichen Vollendung bislang nicht besser laufen können. → *Osobní cesta k dokonalosti kariéry Lionela Messiho se nemohla vyvíjet lépe.*

V tomto případě se nehovoří o dokonalosti Messiho jako člověka, nýbrž o dokonalosti jeho kariéry. Poslední velký triumf, který Argentinci chyběl byla právě trofej Mistrovství světa, autor se tedy rozhodl přidat do výsledného překladu výraz *kariéra*, aby bylo čtenáři jasné, že termín *dokonalost* se vztahuje právě na ni.

vor dem Wechsel → *před výměnou stran*

U tohoto překladu je zřetelné přidání výrazu *stran*. Kdyby tato operace nebyla provedena, výsledný překlad by mohl být poněkud zavádějící. Důležité je si uvědomit, co německý výraz *Wechsel* skutečně označuje. V textu se hovoří o střídání hráčů těsně před koncem prvního poločasu zápasu. Po první půli si týmy střídají strany, právě o této *výměně* je v textu řeč. Německý výraz *Wechsel* zde tedy neoznačuje střídání hráčů. Tuto skutečnost si musí překladatel uvědomit, aby nedošlo při překladu ke změně informací, vhodné je se seznámit s kontextem, s průběhem utkání.

41. Minute: Höchststrafe für Giroud und Dembele → 41. minuta: Giroud a Dembele potrestání střídáním

Pokud by byl podnadpis přeložen jako *41. minuta: Největší trest pro Girouda a Dembeleho*, bylo by to z hlediska obsahu naprosto správně, mohlo by to však zavádět. O největším trestu ve fotbalovém utkání by se dalo diskutovat. Může jím být červená karta, která hráče z utkání okamžitě vyloučí nebo pokuta či dokonce zákaz účasti v budoucích utkáních za obzvlášť surový a nebezpečný zákrok. O ani jednu ze zmiňovaných věcí v případě Girouda a Dembeleho nešlo. Francouzský trenér se je rozhodl vystřídat kvůli jejich špatným výkonům během první poloviny utkání. Autor se přiklonil k tomu, že je lepší podnadpis modifikovat tímto způsobem, jelikož poté více odpovídá obsahu odstavce, na který se vztahuje a není zavádějící.

e. REDUKCE

K vypuštění určitých informací z překladu dochází nejčastěji v případě, že se nejedná o informace zásadně důležité. Podobně jako je tomu u amplifikace, by neměl překladatel redukci používat příliš často, jelikož je stále důležité respektovat záměr autora původního textu a výsledný translát by se měl co nejvíce podobat originálu. Kromě jiného, může být redukce také využívána například za účelem vyhýbaní se opakování stejných výrazů.

etwas mehr als sechs Kilogramm schweren Pokal → šestikilovou trofej

Váha trofeje mistrů světa není v této pasáži příliš důležitou informací, je proto v pořádku zkrátit překlad v cílovém textu ve srovnání s textem výchozím a tuto informaci vynechat. Dlouhá vsuvka, která by v přeloženém textu byla, v případě, že by redukce nebyla použita, by odváděla pozornost čtenáře od důležitější informace či by ho dokonce mohla odradit od čtení.

elf Männern → francouzská jedenáctka

V tomto případě byly použity hned dva zcela odlišné překladatelské postupy – redukce a amplifikace. Nejprve byl zcela odebrán výraz *Männern*, hovoříme-li o fotbalu, není třeba přidávat český ekvivalent *hráči* či *muži*. Každý tým má jedenáct hráčů, v českých publicistických textech se tak zcela běžně objevuje výraz *jedenáctka*, který označuje celý tým. Nakonec byl přidán přívlastek *francouzská*, aby bylo čtenáři jasné, o který ze dvou zmiňovaných týmů se jedná.

Die beiden überragenden Figuren in der ersten Halbzeit sind die Torschützen: Messi und Di Maria. → V prvním poločase vynikly především Messi a Di Maria, kteří vsílili gól.

Při překladu tohoto souvětí bylo použito hned několik překladatelských postupů – redukce, amplifikace a modulace. Zcela vypuštěn byl německý výraz *Figuren*, který by byl

přeložen jako *postavy*, jelikož byl během překladatelského procesu vyhodnocen jako poněkud zbytečný. Přidán byl naopak termín *především*, který zdůrazňuje skutečnost, kteří hráči v první půli vynikli. Celá věta byla modulována, aby v českém jazyce zněla přirozeněji, tato operace zahrnovala i odstranění dvojtečky.

f. SLOŽENINY – DIFÚZE

Kompozice je nejčastějším druhem slovtvorby v německém jazyce. Jedná se o nový výraz, který vznikl spojením dvou již existujících slov. V českém jazyce není tento druh slovtvorby tak častý jako v němčině. Nejčastěji tak dochází k jakési částečné transpozici, která se označuje jako difúze. Z původní složeniny se v cílovém jazyce stane slovní spojení skládající se buď z přídavného a podstatného jména či ze dvou samostatných podstatných jmen.

Nationalmannschaft → *národní mužstvo*

Zde se jedná o složeninu, která se v cílovém jazyce změnila na slovní spojení, které se skládá z přídavného a podstatného jména.

Weltmeister → *mistr světa*

V tomto případě z původní složeniny difúzí vzniklo slovní spojení skládající se ze dvou podstatných jmen.

Handgeld → *Peníze za uzavření smlouvy*

Při překladu německého *Handgeld* by se dalo debatovat o variantě *peníze na ruku*, což je slovní spojení, které se v češtině poměrně běžně používá. V tomto případě by to však bylo zavádějící, především z toho důvodu, že pokud hovoříme o penězích na ruku, jedná se o hotovost. Zde se jedná o částku 300 milionů eur, kterou Kylian Mbappé obdržel za uzavření smlouvy s fotbalovým klubem. Je nepravděpodobné, že by tuto sumu obdržel skutečně v hotovosti. U tohoto překladatelského problému je zásadní uvědomit si kontext. Výraz *Handgeld* zde totiž skutečně označuje peníze, které hráč obdržel za uzavření smlouvy, nikoliv hotovost.

Fußballfestival → *atraktivní zápas*

Při překladu tohoto kompozita je třeba si uvědomit jeho přesný význam v kontextu. Překladatele totiž jako první evokuje varianta *fotbalový festival*, to však není nejvhodnější. V textu se hovoří o skutečnosti, že zápas byl spíše jakousi taktickou bitvou než zábavným zážitkem plným útočných akcí. Překladatel si musí o zápasu najít co nejvíce informací a ideálně se i podívat na záznam, mnohem lépe poté pochopí, o co přesně ve výchozím textu běží.

3.2.2.2 METAFORY

Během překládání musíme myslet nejen na to, aby byly dané informace zachovány, ale také na obsahovou stránku. Cílový text musí být pro čtenáře stejně příjemný jako text výchozí, z toho důvodu překladatel používá různá synonyma a parafráze.

Metafory obvykle nelze překládat doslovně, jelikož se v různých jazycích liší. Překladatel má tedy dvě možnosti, buď najde co nejpřesnější metaforu v cílovém jazyce, nebo cílový text zneutralizuje a žádnou metaforu nepoužije.

***die Runde der letzten Acht* → nejlepší osmička turnaje**

Slovní spojení *die Runde der letzten Acht* je samozřejmě jakýmsi opisem výrazu *Viertelfinale*, v češtině *čtvrtfinále*. V textu by se ovšem tento výraz opakoval dvakrát za sebou, což nepůsobí obsahově ani graficky dobře. Stejně tomu je v originálním německém textu, nejprve je použit výraz *Viertelfinale* a poté *die Runde der letzten Acht*, aby se výraz neopakoval.

***die Siegerstraße* → vítězství**

V tomto případě by samozřejmě nebylo možné překládat doslovně čili jako *vítězná ulice*, českému čtenáři by toto slovní spojení připadalo při nejmenším výstřední. Autor se tedy rozhodl pro neutrální variantu, která zachovává původní význam – *vítězství*.

***Das Team um Neymar zauberte sich durch das Spiel und führte Südkorea vor.* → Tým v čele s Neymarem předváděl v průběhu zápasu magický výkon a Jižní Koreu drtil.**

Největším překladatelským problémem v této větě je použitá německá metafora. *Das Team zauberte sich durch das Spiel* by se doslovně dalo přeložit jako *tým v průběhu zápasu kouzlit*, tato metafora se však v češtině v souvislosti se sportem příliš často nepoužívá. Proto zde byla užita amplifikace, během které přibylo slovní spojení *předvádět výkon*. Ono kouzlit změnilo pomocí transpozice svou formu ze slovesa na přídavné jméno – *kouzelný* a zároveň zde byla užita i substituce, když byl tento výraz nahrazen synonymem *magický*. Výsledný překlad tak nese původní informaci a zároveň zachovává ono kouzlo, které vzniká užitím metafory.

3.2.2.3 NÁZVY A JMÉNA

Při překladu názvů a jmen se často používají tzv. exonyma, která jsou typická především pro geografické názvy. Jedná se o pozměněné znění původního jména v cílovém jazyce. Obvykle platí, že pokud však neexistuje oficiálně stanovený ekvivalent v cílovém jazyce, zůstávají názvy a jména v translátu ve stejné formě jako v originálu.

Technical Study Group Fifa

Technical Study Group Fifa je oficiální anglický název skupiny, která během fotbalového Mistrovství světa 2022 v Kataru poskytovala analytická data o všech zápasech. Jelikož neexistuje oficiální znění tohoto názvu v cílovém jazyce, správným postupem je zachovat ho ve stejné formě a nepřekládat. Tato skutečnost je patrná, protože ani německý zpravodaj *WELT.de* nepředělal tento název žádným způsobem do němčiny a zachoval anglický originál.

Albiceleste

V případě cizojazyčného výrazu *Albiceleste* je potřeba provést rešerši. Jedná se španělskou přezdívku národního týmu Argentiny a do českého jazyka lze interpretovat jako *bělomodří*, což jsou národní barvy země. Samozřejmě se u tohoto překladatelského problému nabízí varianta neutralizace, kde by bylo *Abliceleste* nahrazeno výrazem *Argentina* či *Argentinci*. Jelikož je tato cizojazyčná přezdívka však používána ve spojitosti s Argentinou zcela běžně, rozhodl se autor výraz zachovat v původní formě, stejně jako v německém originálu, kde také nebyla použita žádná německá alternativa.

Qatar* → *Katar

Vzhledem k tomu, že v případě geografického názvu *Qatar* existuje české exonymum, rozhodl se autor pro jeho použití.

Lusail

Naopak v případě katarského města *Lusail* se v českém jazyce žádné exonymum nepoužívá, název byl proto zachován v původní formě.

Le Parisien-Aujourd'hui en France

Název francouzského deníku také nebyl žádným způsobem upravován.

Paris Saint-Germain

Pro tento francouzský fotbalový klub se v češtině exonymum *Paříž Saint-Germain* nepoužívá, autor se tak rozhodl název neměnit.

3.2.2.4 NESPISOVNÉ VÝRAZY

Překlad nespisovných výrazů a slovních spojení může být obzvlášť problematický především ze dvou důvodů. Zaprvé, pomineme-li bulvární média, jsou pro české publicistické texty nespisovné výrazy netypické a nevhodné. Zadruhé, pokud se překladatel rozhodně nespisovnost přece jen zachovat, může být poněkud obtížné najít přesný ekvivalent v cílovém jazyce.

und und und → a mnoho dalších

Slovní spojení *und und und* je v německém jazyce považováno za nespisovné. Nejpřesnější překlad do českého jazyka by pravděpodobně bylo slovní spojení *a tak*. Pokud ho použijeme na konci věty, dá se také považovat za nespisovné a stejně jako *und und und* vyjadřuje, že po vyjmenování určitých příkladů by následovala řada dalších (*Lionel Messi, Neymar, Kylian Mbappé, Harry Kane, Luka Modrič, a tak*). Vzhledem k tomu, že pro české publicistické texty jsou však typické neutrální výrazy, je i v tomto případě lepší překlad zneutralizovat a použít spisovnou variantu *a mnoho dalších*.

Volleyschuss → ránou z první

Přestože v češtině existuje pojem *volej*, který označuje okamžitou střelbu bez zpracování míče, jedná se o neformální výraz. Je proto lepší ho v překladu publicistického článku nepoužít a zvolit slovní spojení *rána z první*, které má stejný význam a je formálnější.

Ohlala, ein Torschuss der Franzosen → Po dlouhé době střela od Francouze

Autor se rozhodl citoslovce *ohlala* vypustit, aby byl podnadpis neutrálnější, k tomu byla použita substituce a modulace. Citoslovce bylo nahrazeno slovním spojením *po dlouhé době*, které vyjadřuje stejnou skutečnost, jako ono původní citoslovce.

3.2.2.5 ZÁVORKY A DVOJTEČKY V ČESKÉ PUBLICISTICE

(6. und 13. Juni) / (10. Juni) → které se budou hrát 6. a 13. června

V německých publicistických textech se poměrně často používají závorky. To není až tolik běžnou záležitostí v české publicistice. V podobných případech jako je tento se závorky používají zřídka, proto je lepší informaci uvést ve vedlejší větě.

Brasilien – Kroatien (Freitag, 16 Uhr, im WELT-Liveticker), Niederlande - Argentinien (Freitag, 20 Uhr, im WELT-Liveticker) und England - Frankreich (Samstag, 20 Uhr, im WELT-Liveticker). → Brazílie se v pátek v 16:00 utká s Chorvatskem, ve 20:00 hraje Nizozemsko proti Argentině a v sobotu ve 20:00 nás čeká utkání Anglie s Francií. Všechna zmiňovaná utkání budou vysílána v přímém přenosu WELT.

Podobně jako v předchozím případě byly tyto informace přemodulovány do souvislé věty. Samozřejmě by se dalo debatovat o tom, že by závorky měly být zachovány za účelem lepší přehlednosti a také podobnosti originálnímu textu, autor se však i v tomto případě rozhodl pro použití souvislé věty, neboť informace v ní jsou srozumitelnější.

109. Minute: 3:2 - Argentinien führt wieder durch Messi → 109. minuta: 3:2 – Argentina díky Messimu opět vede

V několika pasážích tohoto článku byly však dvojtečky zachovány. Konkrétně se jedná o podnadpisy, které popisují jednotlivé momenty zápasu. V tomto případě je vhodné rozhodnutí dvojtečky v této reportáži použít za účelem přehlednosti a lepší orientace v textu. Je tedy zřejmé, že skutečně záleží především na dané situaci a typu textu.

4 ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo vytvořit návrhy překladu pěti vybraných německých publicistických textů s fotbalovou tematikou a jejich následného komentáře.

Bakalářská práce se skládala z teoretické a praktické části. Teoretická část obsahovala vybraná teoretická východiska, rozebírány byly překladatelské kompetence, schopnosti, kterými by měl překladatel disponovat, fáze překladatelovy práce a její výsledný produkt – translát. Dále byly zmíněny překladatelské postupy, jež jsou používány k řešení překladatelských problémů a pojmy koherence s kohezí neboli aspekty nutné k vytvoření smysluplného a souvislého textu. Vyzdvihnuta byla otázka, zda lze překladatelský proces označit jako formu umění, nebo se jedná o čistě praktickou disciplínu. Poslední kapitola teoretické části stručně pojednávala o publicistickém stylu, toto téma bylo do teorie zahrnuto kvůli charakteru vybraných překládaných textů. Během zpracování teoretické části bylo využito mnoho publikací odborné literatury, konkrétně *Překlad jako kreativní proces* od Zbyňka Fišera, *K teorii i praxi překladu* od Dagmar Knittlové, *Umění překladu* od Jiřího Levého, *Čtení o překládání* od Zlaty Kufnerové a *Teoretické problémy překladu* od Georga Mounina.

Praktická část předložené práce obsahuje samotné návrhy překladu pěti vybraných publicistických textů, jež pochází ze sportovní rubriky německého zpravodaje *WELT.de*. Konkrétní články nesou názvy *Ganz Deutschland ist Weltmeister*, *Im Gespräch riet Präsident Macron dem Superstar zum Verbleib*, *Jetzt geht die Weltmeisterschaft richtig los*, *Messi krönt Karriere in fantastischem Finale* a *Diese vier Spieler gewannen die Einzelauszeichnungen*.

Kromě návrhů překladu byl do praktické části zahrnut také komentář, který se zabýval zejména konkrétními vybranými překladatelskými problémy, se kterými se autor během procesu setkal, a překladatelskými postupy, jež byly pro řešení těchto problémů použity. Největší překladatelské problémy pro autora představovaly především idiomy a metafory, které mnohdy nebylo možné překládat doslovně pouze za pomoci slovníků, nýbrž bylo třeba provádět rešerši a zapojit tvůrčí schopnosti. Problematické byly také složeniny a dominance podstatných a přídavných jmen v původních německých textech. Často docházelo k úpravám vět z gramatického hlediska, neboť český jazyk je oproti němčině více verbální.

Kromě toho, že se jednalo o překlad z cizího jazyka do mateřštiny, byl výhodou i výběr tématu a konkrétních textů, autor byl tak dopředu obeznámen s použitou terminologií. Pro autora bylo zpracování této bakalářské práce, především praktické části, velice obohacující zkušeností, během které měl možnost zlepšit své překladatelské dovednosti a slovní zásobu.

5 RESUMÉ

Předložená bakalářská práce se nazývá *Komentovaný překlad vybraných publicistických textů*. Práce se skládá z teoretické a praktické části.

Teoretická část zahrnuje pojednání o překladatelských kompetencích, fázích překladatelovy práce, translátu, koherenci a kohezi, pohledu na překladatelský proces jako formu umění a publicistickém stylu.

Praktická část obsahuje návrh překladu vybraných publicistických textů s fotbalovou tematikou. Všechny překládané texty byly čerpány ze sportovní rubriky německého zpravodaje WELT.de. Po návrzích překladu následuje komentář, jenž rozebírá konkrétní překladatelské problémy a postupy, které byly během procesu překladu použity.

6 RESÜMEE

Der Name der vorliegenden Bachelorarbeit ist *Kommentierte Übersetzung ausgewählter journalistischer Texte*. Die Arbeit besteht aus einem theoretischen und einem praktischen Teil.

Der theoretische Teil enthält die Übersetzungskompetenzen, die Arbeitsphasen des Übersetzers, die Definition des endgültigen übersetzten Textes, die Kohärenz mit der Kohäsion, eine Ansicht des Übersetzungsprozesses als eine Kunstform und der Stil der Publizistik.

Der praktische Teil besteht aus dem Vorschlag für die Übersetzung ausgewählter journalistischer Texte zum Thema Fußball. Alle übersetzten Texte stammen aus dem Sportbereich der deutschen Online-Zeitung WELT.de. Den Übersetzungsvorschlägen folgt ein Kommentar, der die spezifischen Übersetzungsprobleme und Übersetzungsmethoden behandelt, die während des Übersetzungsprozesses angewendet wurden.

7 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

Prameny

- *Diese vier Spieler gewannen die Einzelauszeichnungen*, WELT.de: (18.12.2022), Dostupné z: <https://www.welt.de/sport/article242757761/WM-Lionel-Messi-kroent-seine-Karriere-Argentinien-ist-Weltmeister.html> [cit. 19.1.2023].
- *Im Gespräch riet Präsident Macron dem Superstar zum Verbleib*, WELT.de: (4.6.2022), Dostupné z: <https://www.welt.de/sport/article239188021/Kylian-Mbappe-Im-Gespraech-riet-Praesident-Macron-dem-Superstar-zum-Verbleib.html> [cit. 21.11.2022].
- *Jetzt geht die Weltmeisterschaft richtig los*, WELT (5.12.2022), Dostupné z: <https://www.welt.de/sport/fussball/wm/article242510185/WM-2022-Traumhafte-Viertelfinal-Spiele-Jetzt-geht-die-WM-richtig-los.html> [cit. 6.12.2022].
- *Messi krönt seine Karriere in fantastischem Finale*, WELT.de: (18.12.2022), Dostupné z: <https://www.welt.de/sport/article242757761/WM-Lionel-Messi-kroent-seine-Karriere-Argentinien-ist-Weltmeister.html> [cit. 18.1.2023].
- WALLRODT, GARTENSCHLÄGER, WOLFF, HAUPT (14.7.2014): „*Ganz Deutschland ist Weltmeister*“, WELT.de, Dostupné z: <https://www.welt.de/sport/fussball/wm-2014/article130112682/Ganz-Deutschland-ist-Weltmeister.html> [cit. 16.11.2022].

Literatura

- FIŠER, Zbyněk. *Překlad jako kreativní proces: teorie a praxe funkcionalistického překládání*. 1. vyd. Brno: Host, 2009. ISBN 978-80-7294-343-2.
- GAL'PERIN, Ili'ja Romanovič. *Stylistics*. Moscow: Higher School Publishing House, 1971. ISBN není uvedeno.
- HRBÁČEK, Josef. *Nárys textové syntaxe spisovné češtiny*. Praha: ISV nakladatelství, 1994. ISBN 80-85573-51-2.
- KNITTLOVÁ, Dagmar. *K teorii i praxi překladu*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2000. ISBN 80-244-0143-6.
- KUFNEROVÁ, Zlata. *Čtení o překládání*. Jinočany: H & H, 2009. ISBN 978-80-7319-088-0.
- LEVÝ, Jiří, HAUSENBLAS, Karel. *Umění překladu*. 3. vyd. Praha: I. Železný, 1998. ISBN 80-237-3539-X.

- MOUNIN, Georges. *Teoretické problémy překladu*. Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-7184-733-X.
- *Německo-český, česko-německý praktický slovník*. 3. vyd. Brno: Lingea, 2018. ...pro každého. ISBN 978-80-7508-410-1.

Internetové zdroje

- DeepL Translate. *The world's most accurate translator*. deepl.com [online]. [používáno průběžně]. Dostupné z: <https://www.deepl.com/translator>
- Duden. *Sprache sagt alles*. duden.de [online]. [používáno průběžně]. Dostupné z: <https://www.duden.de>
- Google. *Překladač*. translate.google.cz [online]. [používáno průběžně]. Dostupné z: <https://translate.google.cz/?hl=cs>
- Lingea. *Německo-český slovník*. slovníky.lingea.cz [online]. [používáno průběžně]. Dostupné z: <https://slovníky.lingea.cz/nemecko-cesky>
- Linguee. *Wörterbuch Tschechisch-Deutsch und Suche in einer Milliarde Übersetzungen*. linguee.de [online]. [používáno průběžně]. Dostupné z: <https://www.linguee.de/deutsch-tschechisch>
- Wikislovník. *Slovníkový souputník otevřené encyklopedie Wikipedie*. cs.wiktionary.org [online]. [používáno průběžně]. Dostupné z: https://cs.wiktionary.org/wiki/Wikislovn%C3%ADk:Hlavn%C3%AD_strana

8 PŘÍLOHY

Seznam příloh

Příloha č. 1

Příloha č. 2

Příloha č. 3

Příloha č. 4

Příloha č. 5

Příloha č. 1 – Text č. 1

"Ganz Deutschland ist Weltmeister"

Veröffentlicht am 14.07.2014 | Lesedauer: 5 Minuten

Von L. Wallrodt, L. Gartenschläger, J. Wolff, F. Haupt

Deutschland ist Fußball-Weltmeister 2014!

Quelle: AFP

Das Team von Joachim Löw hat Historisches geschafft: Deutschland ist die erste Mannschaft aus Europa, die in Südamerika den Titel holt. Und der Bundestrainer ist auch für die Zukunft optimistisch.

Beide Mannschaften waren stehend k.o. Sie hatten sich bekämpft, sie waren in die Verlängerung gegangen, und dann startete André Schürrle einen seiner wenigen guten Vorstöße auf der linken Seite. Er ließ zwei Gegner stehen, flankte butterweich auf den gleichsam eingewechselten Mario Götze, der den Ball mit der Brust annahm und mit links perfekt vollendete. Es war der Treffer des Abends, es war das 1:0 der Deutschen im WM-Finale gegen Argentinien, es war das Tor zum vierten Weltmeistertitel.

Nach 1954, 1974 und 1990 ging die wichtigste Trophäe im Weltfußball wieder nach Deutschland, was viele Protagonisten hinterher noch gar nicht so richtig zu bewerten vermochten. "Das ist unglaublich", sagte der gewohnt souveräne Torhüter Manuel Neuer. "Wir mussten einige Rückschläge einstecken, die vielen Verletzten." Dann zählte er die Bender-Zwillinge auf,

die vor der WM ausgefallen waren und sprach den Satz des Abends: "Die sind auch Weltmeister, ganz Deutschland ist Weltmeister."

Dass dies sogar noch historischen Wert hatte, machte den Titel in am Sonntag Rio de Janeiro doppelt wertvoll. Deutschland ist die erste Mannschaft aus Europa, die in Südamerika den Titel holt. "Was wir heute wieder geleistet haben über 120 Minuten, das ist unglaublich", sagte Kapitän Philipp Lahm. "Ob wir die besten Einzelspieler haben, das ist vollkommen egal. Wir sind die beste Mannschaft."

Deutschland im Finale ohne Khedira

Bis zu jener treffenden Feststellung allerdings war es ein weiter Weg. Wie bei so vielen Weltmeisterschaften zuvor schon war auch das Finale des globalen Kräftemessens in Brasilien alles andere als ein Fußballfestival gewesen. Keiner der beiden Konkurrenten wollte einen Fehler machen, so entwickelte sich ein zähes Endspiel im runderneuerten Fußballtempel Maracana von Rio de Janeiro. – was vielleicht auch an den Personalien lag. Bei den Deutschen war kurz vor dem Anpfiff Sami Khedira mit einer Wadenverletzung ausgefallen, bei den Argentinern schaffte es Angel Di Maria nach seiner Wadenblessur nicht in die Startelf.

Für Khedira spielte Christoph Kramer, bei den Argentinern verblieb Enzo Perez für Di Maria im Team. Es sollte einige Zeit dauern, ehe es richtig aufregend wurde. Auf Seiten der Argentinier jubelte Gonzalo Higuain zwar nach einer halben Stunde, doch der Angreifer des SSC Neapel stand bei seinem Treffer deutlich im Abseits. Zuvor hatte er nach einem Fehler von Toni Kroos schon völlig freistehend verzogen. Auf der anderen Seite hätte Benedikt Höwedes fast für die Führung gesorgt, aber sein wuchtiger Kopfball landete nur am Pfosten. Pech für den Schalker, Pech für Deutschland. Pech für Löw, der zuvor schon den bemitleidenswerten

Kramer (Verdacht auf Gehirnerschütterung) gegen André Schürrle nach nur 32 Minuten hatte austauschen müssen.

Aufregung um Neuer und Higuain

Nach dem Wechsel setzte sich das Ringen fort. Zwar hatte der bis dato eher blass gebliebene Lionel Messi eine Gelegenheit und verzog knapp. Doch das war es für lange Zeit. Taktikfreunde mögen ihren Spaß gehabt haben, Liebhaber von Offensivaktionen mussten warten. Fast wären sie auf ihre Kosten gekommen, als Toni Kroos von der Strafraumgrenze zum Schuss kam. Doch was dem Noch-Münchner im Halbfinale gegen Brasilien beim dritten Tor glänzend gelungen war, missriet diesmal: Sein Versuch landete neben dem Tor. So blieb der Ausflug von Manuel Neuer an die Strafraumgrenze samt heftigem Zusammenstoß mit Higuain der einzige Aufreger in Hälfte zwei. 0:0 nach regulärer Spielzeit.

Wer würde den ersten folgenschweren Fehler machen? Keiner. Deutschland hatte zwar weiter mehr Ballbesitz, aber wegweisende Chancen blieben weiter aus. In der zweiten Halbzeit der Verlängerung nahmen dagegen die Nickligkeiten weiter zu. Agüero teilte aus, Bastian Schweinsteiger musste mit einer blutenden Wunde unter dem Auge behandelt werden. Er kam zurück, auch das war ein Signal vor der dann folgenden, finalen Co-Produktion von Schürrle und Götze.

Persönliche Genugtuung für Joachim Löw

Für Bundestrainer Joachim Löw ist der vierte Titelgewinn der Deutschen auch eine persönliche Genugtuung. Gegen viele Widerstände hatte er sich durchsetzen müssen, nach dem von ihm maßgeblich mitverschuldeten 1:2 im EM-Halbfinale vor zwei Jahren forderten nicht wenige in Deutschland voreilig seine Entlassung. Löw, soviel steht seit Sonntagabend fest, hat sie alle Lügen gestraft. Er ist nicht der Sturkopf, für den ihn nicht nur der

"Spiegel" gehalten hatte, er änderte Taktik, wechselte das Personal und reüssierte schließlich.

Dass er nun, nach der Krönung, Schluss macht, ist undenkbar. Zwei Jahre läuft der Vertrag ohnehin noch mit dem Deutschen Fußball-Bund. "Ich muss noch mal mit dem Präsidenten sprechen, vielleicht schmeißt er mich ja auch raus", hatte Löw vor dem Finale gescherzt. Doch mit einem derartigen Vorgehen durch Wolfgang Niersbach muss er wohl nun nicht mehr rechnen.

"Auch die nächsten Jahre in der Weltspitze"

Zumal Löw nach dem Triumph von Rio keinen Anlass für einen radikalen Umbruch auf dem Weg zur Europameisterschaft 2016 in Frankreich und der nächsten WM-Endrunde 2018 in Russland sieht. "Wir haben sicherlich Spieler, die jetzt im Moment auf ihrem Zenit spielen, klar", sagte Löw schon vor dem größten Spiel seiner Laufbahn, "aber wir haben viele jüngere Spieler in unserer Mannschaft". Das Fundament sei top: "Ich glaube, dass wir schon das Potenzial haben, auch die nächsten Jahre in der Weltspitze sein zu können. Mit dieser Mannschaft oder vielleicht auch mit dem einen oder anderen Spieler, der dazu kommt."

Nur Miroslav Klose zieht sich wohl zurück

Allein der 36 Jahre alte WM-Rekordtorschütze Miroslav Klose hatte vor dem zweiten WM-Finale seiner Karriere und dem Auftritt in der Kultstätte Maracana einen Rückzug aus der Nationalelf nach mehr als 13 Jahren angedeutet. "Ich genieße jeden Moment, den ich auf dem Platz stehen kann", erklärte der Teamsenior vor seinem 137. Länderspiel, das ihm die Krönung bei seinem siebten großen Turnier brachte. Über seine Zukunft entscheide er "spontan", kündigte der nach dem Schlusspfiff weinende Klose an: "Ich kann leider noch, das muss ich betonen!" Ein Einschätzung, die auch auf seinen Trainer zutrifft.

Příloha č. 2 – Text č. 2

Im Gespräch riet Präsident Macron dem Superstar zum Verbleib

Veröffentlicht am 04.06.2022 | Lesedauer: 2 Minuten

Der französische Präsident Emmanuel Macron (l.) und Kylian Mbappé haben ein enges Verhältnis

Quelle: pa/abaca/Liewig Christian/ABACA

Überraschend verlängerte Superstar Kylian Mbappé seinen Vertrag bei Paris Saint-Germain. Einen Anteil daran hat wohl auch Frankreichs Präsident Emmanuel Macron. Der versuchte Mbappé in einem Gespräch von einem Verbleib zu überzeugen.

Ob Frankreichs Präsident Emmanuel Macron wirklich einen entscheidenden Anteil am Verbleib von Fußball-Star Kylian Mbappé bei Paris Saint-Germain hatte, bleibt wohl offen. Aber zumindest war Macron anscheinend nicht ganz unbeteiligt. „Ja, ich hatte ein Gespräch mit Kylian Mbappé, einfach um ihm zu raten, in Frankreich zu bleiben. Auf informelle und freundliche Weise gesagt, ist es die Rolle eines Präsidenten, sein Land zu verteidigen“, sagte Macron in einem Interview, das er mehreren regionalen Tageszeitungen gab, darunter „Le Parisien-Aujourd’hui en France“. „Aber ich kann Sie beruhigen, ich mische mich nicht in irgendwelche Transfers ein.“

Dabei ist Macron gar kein Fan des Hauptstadtclubs, sondern von Olympique Marseille. „Ich bin wie jeder Bürger, wenn es um Sport geht: Ich will ein schönes Spiel sehen und eine Mannschaft unterstützen, in diesem Fall Olympique Marseille“, sagte der 44-Jährige.

Mbappé hatte seine Vertragsverlängerung bei PSG auch mit seiner Verwurzelung in Frankreich begründet. „Ich bin Franzose und bleibe in Frankreich“, sagte der 23-Jährige. Er hatte zuvor bereits bestätigt, dass er sich mit Macron zu seiner Zukunft beraten habe und seine „guten Ratschläge“ schätze.

Dreistelliger Millionenbetrag als Handgeld

Mbappé hatte seinen Kontrakt bei den Parisern bis 30. Juni 2025 verlängert, obwohl es lange nach einem Wechsel zu Real Madrid aussah. Der Weltmeister soll laut spanischen Medien ein Handgeld von bis zu 300 Millionen Euro bekommen haben. In anderen Medien werden Summen von 130 und 200 Millionen Euro kolportiert. Die Höhe der Zahlungen löste heftige Kritik aus Spanien aus. Der Chef der spanischen Liga, Javier Tebas, wettete bei Twitter, die Art und Weise der kostspieligen Verlängerung sei eine „Beleidigung“ für den Fußball.

Zudem halten sich Gerüchte, dass Mbappé mit der Verlängerung ein Mitspracherecht in Transferfragen und Kaderplanung erwirkt habe. Einen Bericht von „Mundo Deportivo“, nach dem der Stürmer bereits eine Streichliste aufgestellt habe, auf der auch Superstar Neymar und Trainer Mauricio Pochettino stünden, dementierte er als „Fake“.

Zurzeit ist Mbappé mit der französischen Nationalmannschaft unterwegs. Im ersten Spiel der Nations League unterlag das Team Dänemark mit trotz Führung mit 1:2 (0:0). Mbappé wurde zur Halbzeit mit Knieschmerzen ausgewechselt. Ob er in den Spielen gegen Kroatien (6. und 13. Juni) und Österreich (10. Juni) mitwirken kann, ist noch unklar.

Příloha č. 3 – Text č. 3

Jetzt geht die Weltmeisterschaft richtig los

Stand: 05.12.2022 | Lesedauer: 2 Minuten

Brasilien zaubert sich ins Viertelfinale. Kylian Mbappé schießt Frankreich mit zwei Traumtoren in die Runde der letzten Acht, in der auch England und Argentinien stehen. Mittelmäßige Teams wie Deutschland sind längst zu Hause. Die Viertelfinal-Spiele versprechen ganz großen Fußball.

Die Namen könnten nicht klangvoller sein. Lionel Messi, Neymar, Kylian Mbappé, Harry Kane, Luka Modric und und und. Das Viertelfinale der Weltmeisterschaft wird zum Treffen der Superstars des Weltfußballs. Ein Treffen, bei dem die deutsche Nationalmannschaft nach dem peinlichen Vorrunden-Aus außen vor bleiben wird.

Bisher stehen drei Viertelfinal-Begegnungen fest. Es sind Spiele, die die Herzen von Fußball-Fans höher schlagen lassen: Brasilien - Kroatien (Freitag, 16 Uhr, [im WELT-Liveticker](#)), Niederlande - Argentinien (Freitag, 20 Uhr, [im WELT-Liveticker](#)) und England - Frankreich (Samstag, 20 Uhr, [im WELT-Liveticker](#)).

Sollte sich der Trend auch in den letzten beiden Achtelfinals fortsetzen, dass die Favoriten gewinnen, wird das Quartett an spektakulären Begegnungen perfekt. Spanien trifft am Dienstag (16 Uhr) auf Marokko, vier Stunden später fordert Portugal die Schweiz. Ein Viertelfinale zwischen Spanien und Portugal scheint wahrscheinlich.

„Das ist der größte Test, der uns erwarten kann“

Englands Trainer Gareth Southgate freut sich auf das große Spiel gegen Frankreich. „Das ist der größte Test, der uns erwarten kann. Sie sind Weltmeister, sie haben Tiefe, sie haben Talent, sie haben herausragende Spieler. Es ist eine fantastische Herausforderung“, sagte Southgate.

Besonders Brasilien beeindruckte mit seinem Auftritt im Achtelfinale. Das Team um Neymar zauberte sich durch das Spiel und führte Südkorea vor.

Auch der ewige Rivale aus Südamerika kam mit fortlaufender Dauer der Weltmeisterschaft immer besser in Fahrt. Ein Halbfinale zwischen Argentinien mit Messi und Brasilien ist möglich.

Da hat aber Kroatien etwas dagegen. Vor dem Viertelfinale gegen den Top-Favoriten Brasilien gibt sich Trainer Zlatko Dalic selbstbewusst: „Wir sind auf dem nötigen Level, um wieder weit zu kommen“, sagte der Trainer. „Für uns ist diese WM noch längst nicht vorbei.“

Příloha č. 4 – Text č. 4

Messi krönt Karriere in fantastischem Finale

Veröffentlicht am 18.12.2022 | Lesedauer: 2 Minuten

Argentinien ist Weltmeister. Das Team siegt in einem dramatischen Finale gegen Frankreich nach Elfmeterschießen. Für Lionel Messi, der einmal mehr überragt und drei Tore erzielt, ist es die Krönung einer beispiellosen Karriere.

Argentinien ist Fußball-Weltmeister. Das Team um Superstar Lionel Messi gewinnt ein dramatisches Finale gegen Frankreich 7:5 nach Elfmeterschießen (3:3, 2:2) und feiert den dritten Titel seiner Geschichte. Es ist die Krönung für Messi, der in seinem letzten WM-Spiel den Titel holt. Messi trifft in der regulären Spielzeit, in der Verlängerung und im Elfmeterschießen.

„Wir haben unglaublich gelitten. Gott sei Dank haben wir es geschafft. Es war ein unglaubliches Finale. Mir fehlen eigentlich die Worte. Ich danke meiner Familie für die Unterstützung“, sagte Argentiniens Torwart Emiliano Martinez. Der Keeper entschärfte im Elfmeterschießen einen Elfmeter von Kingsley Coman und brachte sein Team somit auf die Siegerstraße. Alle Argentinier verwandelten ihre Versuche sicher, da auch Aurelien Tchouameni scheiterte, konnten die Argentinier ihren dritten WM-Titel der Geschichte feiern.

Dies haben sie vor allem Messi zu verdanken, der Argentinien mit einem Elfmeter in der 23. Minute in Führung brachte, Angel di Maria erhöhte noch vor der Pause (36.). Argentinien dominierte in der ersten Halbzeit das Spiel nach Belieben. Zur Halbzeit waren die Franzosen, die in den ersten 45 Minuten nicht einen einzigen Torschuss abgaben, mit dem Zwei-Tore-Rückstand noch gut bedient.

Kylian Mbappé erzielte drei Tore, traf im Elfmeterschießen und ging trotzdem als Verlierer vom Platz

Quelle: AFP/ODD ANDERSEN

Auch in der zweiten Hälfte wurden die Franzosen lange Zeit nicht gefährlich. Argentinien verteidigte clever und setzte auf Konter. Doch zehn Minuten vor Schluss drehte Kylian Mbappé auf. Der Superstar verwandelte einen Elfmeter zum 1:2 (80.) und erzielte nur eine Minute später mit einem Volleyschuss den Ausgleich. Innerhalb von 95 Sekunden drehte der Stürmer mit einem Doppelschlag das Spiel, das in die Verlängerung ging.

Lionel Messi trifft in der Verlängerung

Quelle: AFP/JEWEL SAMAD

Dort traf Messi zum 3:2, wieder war es Mbappé der per Elfmeter kurz vor Schluss konterte. Es ging ins Elfmeterschießen. Mit dem besseren Ende für Argentinien.

Příloha č. 5 – Text č. 5

Diese vier Spieler gewannen die Einzelauszeichnungen

Veröffentlicht am 18.12.2022 | Lesedauer: 12 Minuten

Die Fußball-WM 2022 endet mit einem Drama. Im Elfmeterschießen gegen Frankreich krönen sich Lionel Messi und Argentinien zum Weltmeister. Der Superstar erhält noch eine weitere Auszeichnung - genauso wie drei weitere Finalteilnehmer. Superstar Lionel Messi ist wenig überraschend zum besten Spieler der WM gewählt worden. Messi ist der einzige Spieler, dem diese Ehre seit der Einführung 1982 zweimal zuteilwurde. Schon nach der Finalniederlage 2014 in Brasilien gegen Deutschland war Messi zum besten Spieler des Turniers gewählt worden. Auf den Plätzen zwei und drei folgten laut Einschätzung der Technical Study Group des Weltverbandes Fifa der Franzose Kylian Mbappé und der Kroatie Luka Modrić.

Messis Teamkollege Emiliano Martinez, der beim Finalsieg im Elfmeterschießen gegen Frankreich (4:2) den Schuss des Bayern-Profis Kingsley Coman gehalten hatte, wurde zum besten Torhüter des Turniers gekürt. Auch der beste Jungspieler kommt aus der Weltmeister-Mannschaft: Der 21 Jahre alte Enzo Fernandez sicherte sich diese Wertung.

Frankreichs Offensivstar Mbappé, der sein Team mit drei Treffern in die Verlängerung und ins Elfmeterschießen gerettet hatte, musste sich mit der Auszeichnung zum besten Torschützen (8 Treffer) trösten. Die Fair-Play-Wertung gewann England.

20:00 Uhr: Im katarischen Gewand nimmt Messi den WM-Pokal entgegen

In einer Traube aus weinenden Spielern kniet irgendwo Lionel Messi auf dem Rasen und jubelt. Erstmals seit 1986 krönt sich Argentinien zum Weltmeister, es ist der dritte Triumph für die Albiceleste. Superstar Messi

vollendet seine einzigartige Karriere mit dem größten aller Titel im Weltfußball.

Dann kam dann Messis großer Moment. Der Superstar stoppte während der Ehrung zum besten Spieler kurz bei seiner Trophäe: Dem WM-Pokal. Zwei Küsse setzte Messi auf die Kuppe, ehe er weiterging. Wenig später durfte er den Goldpokal dann endgültig in die Höhe strecken. Vor seinen Teamkollegen und unter dem Feuerwerk rund um das Lusail Stadiums hob der 35-Jährige den etwas mehr als sechs Kilogramm schweren Pokal in den Nachthimmel von Doha.

Zuvor hatten ihm Fifa-Präsident Gianni Infantino und Katars Emir Tamim bin Hamad Al Thani einen dunklen Umhang mit goldenen Elementen umgelegt, den auch die weiteren Vertreter Katars trugen.

LUSAIL CITY, QATAR - DECEMBER 18: Lionel Messi of Argentina lifts the FIFA World Cup Qatar 2022 Winner's Trophy during the FIFA World Cup Qatar 2022 Final match between Argentina and France at Lusail Stadium on December 18, 2022 in Lusail City, Qatar. (Photo by Julian Finney/Getty Images)

Quelle: Getty Images/Julian Finney

Es war ein faszinierendes wie dramatisches Finale mit Argentinern, die erst vollkommene Dominanz ausstrahlten und mit 2:0 führten, dann aber von Mbappé geschockt wurden. Die Treffer von Messi und Mbappé in der Verlängerung bescherten den Showdown vom Punkt, in dem die Argentinier keine Nerven zeigten und alle ihre vier Schüsse verwandelten.

Für Frankreich hingegen wurden Coman und Tchouameni die tragischen Figuren, die verschossen.

2:4 Argentinien - Montiel trifft, Argentinien ist Weltmeister

2:3 - Kolo Muani verkürzt für Frankreich

1:3 Argentinien - Paredes zu platziert für Lloris

1:2 Argentinien - Tchouameni links am Tor vorbei, Argentinien ist ganz nah dran

1:2 Argentinien - Dybala frech in die Mitte

1:1 - Coman zu unplatziert, Martinez hält - Vorteil Argentinien

1:1 - Messi erwischt Lloris auf dem falschen Fuß und schiebt lässig ein

1:0 Frankreich - Mbappé eröffnet und trifft zum vierten Mal in diesem Finale

Es gibt Elfmeterschießen

Martinez mit der Monsterparade in der dritten Minute der Nachspielzeit, er macht sich gegen Kolo Muani breit und fährt das Bein aus. Auf der anderen Seite köpft Lautaro Martinez frei stehend am Tor vorbei. So bekommt das Finaldrama seinen ultimativen Showdown vom Elfmeterpunkt, nach der Verlängerung steht es 3:3. Das Finale avancierte spätestens in den letzten 30 Minuten zum erwarteten Duell der Superstars. Lionel Messi traf zweimal, Mbappé setzte mit drei Treffern noch einen drauf. Inklusive seines Treffers im Finale 2018 steht Mbappé nun bei vier WM-Finaltoren - so viele sind noch keinem anderen Spieler gelungen.

118. Minute: 3:3 - Mbappé bringt Frankreich per Handelfmeter zurück

Mbappé kommt nach einer Ecke aus der Distanz zum Abschluss und trifft Montiel am Arm. Marciniak zeigt völlig zurecht zum dritten Mal in diesem Spiel auf den Punkt. Wieder übernimmt Mbappé die Verantwortung - und verwandelt sicher in die linke Ecke. Es ist sein achter Treffer bei diesem Turnier, genauso viele hatte zuletzt der Brasilianer Ronaldo 2002.

109. Minute: 3:2 - Argentinien führt wieder durch Messi

Argentinien kombiniert sich noch einmal mit zwei schnellen Pässen in den Strafraum der Franzosen. Lloris kann den Schuss von Martinez noch parieren, den Nachschuss aber drückt Messi ins Tor. Koundé kann den Ball nicht mehr vor der Linie klären. Kurze Verwirrung, ob Martinez im Abseits stand. Dann aber kommt die Bestätigung: Argentinien führt mit 3:2 - dank des siebten Turniertores von Messi.

105. Minute: Argentinien wieder gefährlich

Argentinien ist aus dem Nichts wieder gefährlich. Messi spielt den eingewechselten Lautaro Martinez frei, dessen Schuss aber von Upamecano abgeblockt wird. Montiel holt beim Nachschuss zum Scherenschlag aus und hämmert den Ball aus der Distanz in Richtung Gehäuse. Varane hält rechtzeitig seinen Kopf hin und lenkt den Ball zur Ecke. Wenig später taucht der Martinez vor Lloris auf, bringt den Ball zwar am Keeper vorbei, aber eben durch einen erneut starken Einsatz von Upamecano auch am Tor. Dann ist die erste Halbzeit der Verlängerung beendet.

101. Minute: Frankreich ist griffiger

Diese Verlängerung läuft bisher ganz unter dem Motto: Bloß keinen Fehler machen. Argentinien hat sich berappelt, Frankreich ist aber mittlerweile

komplett im Spiel und die agilere Mannschaft. Große Gelegenheiten gibt es aktuell nicht.

94. Minute: Argentinien mit guter Bilanz in Verlängerungen

Argentinien musste bei einer WM bisher 10 Mal in eine Verlängerung und hatte inklusive der Elfmeterschießen achtmal das bessere Ende für sich (nur 2006 und 2014 jeweils gegen Deutschland nicht). Die bislang letzte Verlängerung bei einer WM spielte Frankreich im Finale 2006 gegen Italien, da verloren die Franzosen im Elfmeterschießen.

Messi (l.) und Coman im Zweikampf

Quelle: Getty Images/Alex Pantling

91. Minute: Molina soll Mbappé in der Verlängerung verteidigen

Wie schon im Viertelfinale gegen die Niederlande schafft es Argentinien also nicht, eine 2:0-Führung über die Zeit zu bringen. Damals gewann Argentinien im Elfmeterschießen. Scaloni reagiert auf den späten Rückschlag und bringt Gonzalo Montiel für Nahuel Molina. Ein neuer Gegner also für den aufblühenden Mbappé auf der französischen linken Seite zu Beginn der Verlängerung.

Es gibt Verlängerung

Sowohl Argentinien als auch Frankreich haben kurz vor Schluss noch einmal die große Möglichkeit zum Sieg. Rabiot's Schuss kann Martinez im Nachfassen aber parieren, den Fernschuss von Messi lenkt Lloris über das Tor. Wenig später pfeift Szymon Marciniak ab, es geht in die Verlängerung.

Argentinien hatte das Spiel über 80 Minuten im Griff, aber eine gute Einzelleistung von Frankfurts Kolo Muani und dem damit verbundenen Elfmeter brachte die Franzosen zurück ins Spiel. Der schnelle Doppelschlag von Mbappé zeigte Wirkung, Argentinien wankte plötzlich. Messi muss wie schon im Finale 2014 in der Verlängerung um seine WM-Krone zittern. Der Ausgang von damals ist bekannt: „Mach ihn! Mach ihn! Er macht ihn! Mario Götzeeeeeeeee!“

90. Minute: Argentinien ist geschockt

Acht Minuten Nachspielzeit trennen die beiden Mannschaften noch von einer Verlängerung. Nach dem Comeback scheint nun sogar ein Lucky Punch der Franzosen näher als ein später Treffer der Argentinier. Die Südamerikaner sind geschockt und stehen tief in der eigenen Hälfte.

82. Minute: 2:2 - Mbappé gleicht aus

Frankreich stellt den Spielverlauf innerhalb von zwei Minuten völlig auf den Kopf. Mbappé wird per Heber von Thuram bedient und haut den Ball direkt technisch anspruchsvoll ins lange Eck. Was für eine Wendung!

80. Minute: 2:1 - Mbappé verkürzt per Strafstoß

Kolo Muani überrascht Otamendi mit seinem Tempo und geht an ihm vorbei in den Strafraum. Der Argentinier weiß sich nur noch mit einem Foul zu helfen, es gibt erneut Strafstoß. Martinez ist am Schuss von Mbappé zwar

noch dran, kann ihn aber nicht mehr um den Pfosten lenken. Plötzlich steht es nur noch 2:1.

Kylian Mbappé feiert den Anschluss

Quelle: AFP/ODD ANDERSEN

71. Minute: Ohlala, ein Torschuss der Franzosen

Lange hat es gedauert, aber Frankreich gibt tatsächlich einen Torschuss in Richtung des Argentinischen Tores ab. Mbappés Versuch aus 16 Metern ist aber keine Prüfung für Emiliano Martinez, der Ball geht mehrere Meter über das Tor. Danach reagiert Deschamps noch einmal und bringt Kingsley Coman und Eduardo Camavinga für Antoine Griezmann und Theo Hernandez.

64. Minute: Di Maria muss raus

Der Arbeitstag von Angel Di Maria ist beendet, die ganze argentinische Bank erhebt sich bei der Auswechslung. Lionel Scaloni kann sich für die Hereinnahme des Flügelspielers selbst auf die Schulter klopfen, er war von der Defensive der Franzosen kaum zu stoppen. Neu im Spiel ist Marcos Acuna. Ein defensiver Wechsel der Argentinier. Wirklich nötig scheint das nicht. Die Franzosen spielen rätselhaft schlecht und verbuchen nach wie vor nicht einen Torschuss.

57. Minute: Kein Nachlassen in Sicht

Frankreich bekommt zwar nun etwas längere Ballbesitzphasen in der gegnerischen Hälfte, gefährliche Aktionen springen dabei aber nicht heraus: Im Gegenteil: Die Argentinier verzeichnen durch Rodrigo de Paul auch den ersten nennenswerten Abschluss in der zweiten Hälfte, sein Volley landet aber in den Armen von Lloris. Es scheint nicht so, als würden das Team von Lionel Messi nachlassen.

46. Minute: Was fällt Frankreich noch ein?

Der Ball rollt wieder. Didier Deschamps verzichtet auf weitere personelle Veränderungen. Es braucht von den elf Männern auf dem Rasen eine deutliche Leistungssteigerung, soll es noch etwas mit der Titelverteidigung werden. Argentinien's Coach Scaloni hat nach dieser ersten Hälfte natürlich gar keinen Grund zu wechseln und verzichtet auf einen Tausch.

Halbzeitpause: Messi auf bestem Weg zur Vollendung

Mit der ersten Gelben Karte der Partie für Argentinien's Enzo Fernandez geht es in die Pause. Für Lionel Messi hätte es auf dem Weg zu seiner persönlichen Vollendung bislang nicht besser laufen können. Argentinien präsentiert sich bislang wie im Rausch und dominiert dieses überraschend einseitige Finale nach Belieben. Die beiden überragenden Figuren in der ersten Halbzeit sind die Torschützen: Messi und Di Maria.

Messi und Di Maria

Quelle: AFP/ODD ANDERSEN

Für Frankreich hingegen stehen bislang genau null Torschüsse zu Buche. Und die Frage: Wo ist eigentlich Kylian Mbappé? Die Franzosen sollten langsam eine Vermisstenanzeige aufgeben, so unauffällig agiert der Superstar. Für die zweite Halbzeit hat er bereits neues Personal um sich herum. Deschamps brachte Kolo Muani und Thuram für Giroud und Dembele noch vor dem Wechsel.

41. Minute: Höchststrafe für Giroud und Dembele

Didier Deschamps reagiert auf die schlechte Leistung seines Teams und wechselt noch in der ersten Halbzeit doppelt. Für Olivier Giroud und Ousmane Dembele, der den Elfmeter verursacht hatte, kommen mit Marcus Thuram und Randal Kolo Muani zwei Bundesliga-Spieler, die die Offensive beleben sollen.

36. Minute: 2:0 für Argentinien

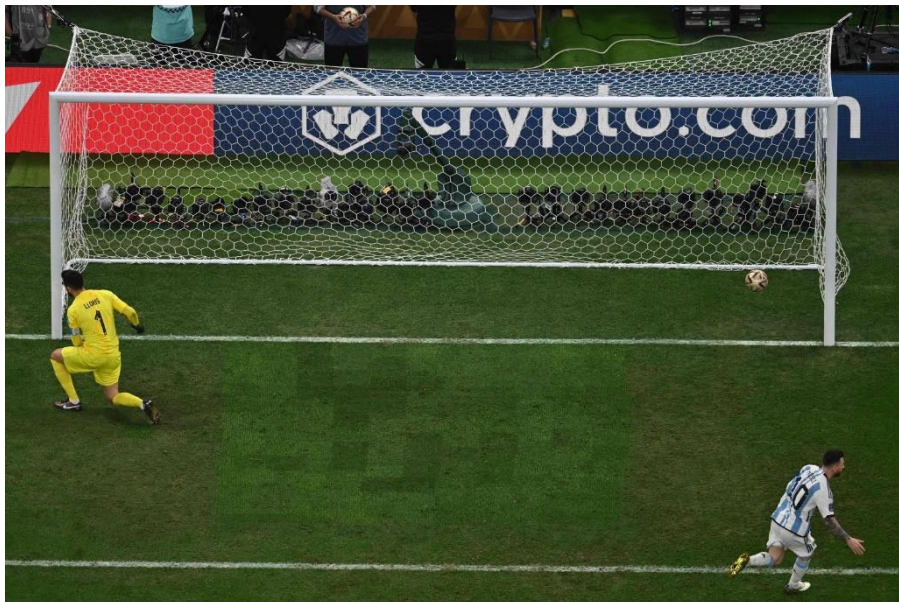
Ein Bilderbuchangriff der Argentinier zum 2:0. Nach Molinas Ballgewinn kommt der Ball über Alvarez zu Mac Allister, der den Ball quer zu Di Maria legt. Am Ende vollstreckt dieser und krönt seine bis hierhin starke Leistung. Nach dem Treffer kommen ihm auf dem Rasen die Tränen.

31. Minute: Die Führung ist verdient

Bislang geht die Maßnahme von Lionel Scaloni, Di Maria über die linke Seite starten zu lassen, perfekt auf. Der 34-Jährige, der das Finale 2014 gegen Deutschland verletzt verpasst hatte, bringt Schwung ins Spiel und ist an den meisten Offensivaktionen Argentiniens beteiligt. Frankreich hingegen findet noch gar nicht statt, der Titelverteidiger brachte bislang noch nicht einen Torschuss zustande. Die Führung der Argentinier ist verdient, Frankreich muss sich schnell etwas einfallen lassen.

23. Minute: 1:0 für Argentinien

Di Maria geht auf der linken Seite an Ousmane Dembele lässig vorbei in den Strafraum und bekommt dann einen Kontakt am Fuß vom Profi des FC Barcelona geschenkt. Marciniak zeigt sofort auf den Punkt. Messi verwandelt sicher in die untere rechte Ecke, Lloris war nach links unterwegs.

Das 1:0 für Argentinien - Messi traf ins rechte Ecke

Quelle: AFP/ODD ANDERSEN

Es ist Messis sechstes Turniertor, zum vierten Mal ist der Superstar vom Elfmeterpunkt erfolgreich. Damit springt er an die Spitze der Torschützenliste und ist seinem Traum vom WM-Titel ein Stück näher.

18. Minute: Di Maria hat die erste dicke Chance

Rodrigo de Paul erobert auf der rechten argentinischen Seite den Ball von Theo Hernandez und bringt diesen nach einem Doppelpass mit Messi in die Mitte. Dort steht Angel di Maria im Rückraum, kann die Direktabnahme aber nicht aufs Tor bringen. Die Argentinier nähern sich an. Aber die Franzosen haben bei dieser WM mehr als einmal bewiesen, dass sie nicht viele gefährliche Situationen benötigen, um erfolgreich zu sein.

11. Minute: Argentinien gleich mit Power

Argentinien setzt sich offensiv gleich in Szene. Auch wenn die ganz große Chance noch ausbleibt, verzeichnen die Südamerikaner in der Auftaktphase gleich mal zwei Abschlüsse aus der Distanz. Die erste Ecke endet in einer Verletzungsunterbrechung. Torwart Hugo Lloris wird im Anschluss an eine Bogenlampe von Innenverteidiger Cristian Romero getroffen.

Hugo Lloris am Boden

Quelle: AFP/FRANCK FIFE

Lloris macht übrigens sein 20. WM-Spiel, er ist nun alleiniger WM-Rekordtorhüter nach Einsätzen und hat Manuel Neuer überholt.

5. Minute: Bayern-Serie setzt sich fort

Dayot Upamecano hat seine Erkältung rechtzeitig auskuriert und setzt durch seinen Startelfeinsatz eine beeindruckende Serie fort. Bei allen elf WM-Endspielen seit 1982 war immer mindestens ein Spieler des FC Bayern im Einsatz. Die weiteren Münchner Profis Benjamin Pavard und Kingsley Coman sitzen zunächst auf der Bank.

1. Minute: Das Finale läuft!

Die Lichter- und Feuershow im Lusail Stadion ist beendet, der überdimensionale WM-Pokal, der den Rasen bei allen Partien vor Anpfiff zierte, weggeräumt. Zum 64. und letzten Mal rollt bei dieser WM der Ball. Der Pole Szymon Marciniak hat das Finale zwischen Messis Argentinern und Mbappés Franzosen angepfiffen.

15:50 Uhr: Frankreich in Bestbesetzung, Überraschung bei Argentinien

Lionel Scaloni überrascht personell im WM-Finale. Argentinien's Trainer setzt gegen Titelverteidiger Frankreich auf Angel Di Maria. Der Flügelstürmer steht zum ersten Mal in der K.o.-Runde in der Startelf. In der Gruppenphase hatte er noch alle drei Spiele von Beginn an bestritten. Im Halbfinale gegen Kroatien verzichtete Scaloni sogar gänzlich auf den Star von Juventus. Er rutscht für Leandro Paredes in die Startelf. Es ist der einzige Wechsel der Argentinien im Vergleich zum Halbfinale.

Angel Di Maria (l.) und Lionel Messi

Quelle: Getty Images/Richard Heathcote

Gegner Frankreich kann auf seine beste Elf zurückgreifen – trotz des zuletzt grassierenden Virus im Kader. Dayot Upamecano vom FC Bayern und Adrien Rabiot, die im Halbfinale mit Erkältungssymptomen gefehlt hatten, kehren in die Startelf von Trainer Didier Deschamps zurück. Ibrahima Konate und Youssouf Fofana müssen auf der Bank Platz nehmen.

Die Aufstellungen:

- **Frankreich:** Lloris – Koundé, Varane, Upamecno, T. Hernández – Tchouaméni, Rabiot – O. Dembélé, Griezmann, Mbappé – Giroud
- **Argentinien:** E. Martinez – Molina, Romero, Otamendi, Tagliafico – De Paul, E. Fernandez – Di Maria, Mac Allister – Messi, Alvarez